

Siedem

CENA POJEDYŃCZ. EGZEMPL. 8 GROSZY
W NIEDZIELĘ 10 GROSZY

DZIENNIK ILUSTROWANY DLA WSZYSTKICH
O WSZYSTKIEM.

WIADOMOŚCI ZE ŚWIATA - SENSACYJNE POWIEŚCI.

ROK III.

PIĄTEK, 6 LIPCA 1934

NR. 183

Krwawe porachunki przywódców hitlerowskich

Dalsze szczegóły mordów niemieckich

„Wiener Zeitung“ otrzymuje nader ciekawe informacje o wypadkach w Niemczech ze strony opozycji obozu narodowo - socjalistycznego. Informator tego pisma stwierdza, że nieprawdą jest twierdzenie, iż Hitler nakrył konferencję spiskowców i aresztował ich, w rzeczywistości bowiem Schneidhubera i Schmidta aresztowano w monachijskim ministerstwie spraw wewnętrznych, Roehma i Helnesa w Wiesesee, gdy znajdowali się w łózkach w towarzystwie ich kochanków, Ernsta w Bremie, a hr. Spreitego i Heydebrecka w „Brunatnym Domu“ w Monachium. Pierwszych zastrzelonych 7 przywódców zamordowała „Czarna Sotnia“, t. zw. „Rollkomando“

hitlerowskie. Roehm bynajmniej nie wydał rozkazu do wyjścia na ulicę, a miał tylko zamiar przez opór bierny przeciwstawić się rozwiązaniu armii brunatnej. Hitler nosił się z zamiarem unieszkodliwienia swoich paladynów od chwili, gdy Reichswehra postawiła ultimatum, którego ofiarą padł gen. Reichenau. Chodziło mu o to, aby uprzętać ludzi, którzy go mieli zupełnie w ręku i mogli go skompromitować. Goering zaś skorzystał z okazji, aby się załatwić z swoimi wrogami z kół „Klubu Panów“.

Władza spoczywa dziś w rękach Reichswehry, która ani Hitlerem, ani Goeringiem się nie zachwyca.

domość ta wywołała wielką sensację, albowiem powszechnie przypuszczano, że po ostatnich wypadkach, a szczególnie po zamordowaniu jego współpracowników, Papen ustąpi. Pozostanie Papena na stanowisku tłumaczy sobie tem, że Hindenburg sprzeciwił się jego dymisji oraz, że Reichswehra również go podtrzymuje. Z tego wszystkiego wnioskuje, że w na-

stępstwie zbrodniczej akcji Hitlera wpływ konserwatystów poważnie wzrosły.

Rozstrzelanie adiutanta kronprinca

Według ostatnich wiadomości, zastrzelony został także adiutant b. następcy tronu, baron Müdner.

Okropna noc w willi Roehma

Korespondent węgierskiej gazety „Nemzeti Ujsag“ zdołał dotrzeć do Wiesesee i teraz na łamach swego pisma opisuje swoje spostrzeżenia:

„Jechaliśmy — pisze — samochodem w towarzystwie umundurowanego hitlerowca aż do Tegernsee, a stamtąd łódką do Wiesesee, gdzie Roehm posiadał wspaniałą willę. Roehm, który pochodził z biednej rodziny, na narodowym socjaliźmie dorobił się kolosalnego majątku, a w Monachium opowiadają, że był to najbogatszy człowiek w Bawarii. Zarabiał on w swoisty sposób, znany we wszystkich dyktaturach. Bogaci obywatele monachijscy musieli mu się opłacać miesięcznie, niektórzy

placili po kilka tysięcy marek. W ostatnim czasie u bogatych mieszczan kazał urządzać rewizje domowe, którymi sam kierował i przy tej sposobności zabierał różne cenne przedmioty.

Willi Roehma strzeżona jest obecnie przez silny oddział policji. Przedstawia ona straszny widok. Gdzie się tylko spojrzy, widać ślady krwi. Wszystkie przedmioty w willi i ściany noszą plamy czerwone. Na stole stoją jeszcze pomarańcze i winogrona. Wszystkie drzwi są powyłamywane, w pokoju sypialnym wszystkie meble zdemolowane. Widać z tego, że pomiędzy ofiarami a zabójcami odbyła się zacięta walka“.

Protest dyplomatów

Prasa zagraniczna donosi, że ambasador francuski w Berlinie, Franciszek Poncet zjawił się u ministra spraw zagranicznych Neuratha i zaprotestował w imieniu Francji przeciwko niedwuznacznemu posadzeniu, jakoby Francja miała jakieś stosunki z rzekomymi spiskowcami, Roehm i tow. Neurath oświadczył, że rząd niemiecki tego nie twierdził urzędowo, a chodzi jedynie i kombinacje gazet, za które rząd nie odpowiada.

da. Ambasador Poncet wezwał wobec tego Neuratha, aby rząd niemiecki oddział na prasę, by zaprzestała rozsiewania takich podejrzeń. Także ambasadorzy Stanów Zjedn. i Anglii zwrócili się do Neuratha, by określił bliżej, jakie państwo Niemcy posadza o stosunki z rzekomymi spiskowcami.

Nie wiadomo dotąd, jak się Neurath w tym wypadku wykreśli.

Rewolucyjne odezwy

„Echo de Paris“ donosi, że w Berlinie pojawiły się odezwy rewolucyjne, które między innymi powiadają:

„Nasi przywódcy nie żyją, ale nasze dzieło drugiej rewolucji będzie dalej prowadzone. Ernst i jego podwładni przywódcy zostali zastrzeleni, ale oni rozumieli ideały narodowo-socjalistyczne. Ci, którzy ich miejsce zajęli, nie rozumieją ich. Hitler jest narzędziem reakcji i wielkich przemysłowców, którzy wyzyskują robotników“.

Część Berlina, w której znajdują się gmachy urzędowe, jest pod silną strażą policji. W podwórzach i w ogrodach pałaców ministerjalnych znajdują się silne oddziały policji. Oddziały żandarmerji wojskowej w chelmach stalowych maszerują pod Lipami.

wanego Schleichera i jego żony. Obrzędy żałobne odbyły się w małej kapliczce w Lichterfelde. W uroczystościach wzięło udział tylko szczupłe grono przyjaciół i krewnych. Zwłoki odwieziono po cichu na oddalony o jakieś 10 minut cmentarz. Orszak pogrzebowy im nie towarzyszył.

Papen pozostaje

Urzędowo donoszą, że Papen pozostaje na stanowisku wicekanclerza. Wi-

OSTATNIE CHWILE ŻYCIA wielkiej uczonej Marji Curie Skłodowskiej

Paryż, 5. czerwca.

O ostatnich chwilach życia wielkiej uczonej Curie - Skłodowskiej korespondent P. A. T. uzyskał następujące szczegóły:

Słynna uczona przybyła do sanatorium Sancellemoz 27 czerwca po 5-cio tygodniowej kuracji w jednej z klinik paryskich. Śmierć nastąpiła z wycieńczenia, spowodowanego długotrwałą złośliwą anemią, połączoną ze stanem gorączkowym. Pielegnujący ją do ostatnich chwil lekarze oświadczają, że bezpośrednią przyczyną śmierci wielkiej uczonej były zmiany, które zasłyły w organizmie z powodu działania promieni X i radu. Ostatnie chwile minęły bez cierpienia. Wielka uczona bez bólu zakończyła żywot.

Wbrew przypuszczeniom, stwierdzono, że chora nie cierpiała na gruźlicę. Córki zmarłej Ewa i pani Joliot były przy łożu konającej. Chora do ostatnich chwil zachowywała przytomność umysłu, a podczas długiej choroby dawała wskazówki swoim bezpośrednim współpracownikom. Stan choroby pogarszał się stale. Przed tygodniem konsylium, złożone z 12-tu lekarzy, bezskutecznie czyniło wysiłki, aby uratować życie uczonej.

Zwłoki Curie - Skłodowskiej złożone będą w grobie rodzinnym na cmentarzu w Sceaux sur Seine. W uroczystościach pogrzebowych, zgodnie z życzeniem zmarłej, weźmie udział jedynie rodzina i grono najbliższych przyjaciół.

Hindenburg pod strażą!

Trudna sytuacja starego marszałka

Stary marszałek i prezydent hitlerowskiej Rzeszy odgrywa rolę nader smutną. Siedzi zdala od wypadków w Prusiech Wschodnich w swym majątku Neudeck i podpisuje, co mu każe, biorąc oficjalną odpowiedzialność za zbrodnie Hitlera i jego kompanów. Prasa zagraniczna donosi, że zamek Neudeck jest pilnie strzeżony przez oddziały szturmowe Hitlera.

O rolę Hindenburga świadczy m. in. wymownie okoliczność, że niedawno po wygłoszeniu przez wicekanclerza Papena głośnej mowy w Marburgu, Hindenburg pogratiłował mu telegraficznie tej mowy.

Hitler — Goering — Goebbels wymordowali teraz swoich najbliższych kompanów, ponieważ ci stali się dla nich zbyt niebezpieczni, wymordowali i uwięzili najbliższych przyjaciół rodziny Hindenburga, jak Schleichera i in. i stary marszałek znów telegrafuje, tym razem do Hitlera i do Goeringa i gratuluje im, że zdusili w zarodku niebezpieczny spisek i uratowali naród niemiecki od wielkiego niebezpieczeństwa.

Te dwa tak sprzeczne ze sobą telegramy gratulacyjne najlepiej charakteryzują sytuację Hindenburga

Jak donoszą pisma zagraniczne, właściwym autorem tych telegramów do Hitlera i Goeringa jest podsekretarz stanu przy Hindenburgu, Meissner. Pan ten nie towarzyszył Hindenburgowi do Neudeck, lecz pozostał w Berlinie w pałacu prezydenta Rzeszy. Pałac ten jest pilnie strzeżony przez gwardje Goeringa tak, że robi to wrażenie, że Meissner znajduje się w domowym areszcie. Narodowi socjaliści posiadają obciążający materiał na Meissnera, dotyczący jego niepełnie czystych spekulacji giełdowych i bankowych i grożą mu, że oddadzą go pod sąd, jeżeli nie pójdzie im na rękę. Goering po dokonanych masakrach zwrócił się do Meissnera i groźbami wymusił na nim, że ten nietylko po myśl Hitlera telefonicznie informował o przebiegu wypadków syna Hindenburga, lecz obstał jeszcze przy tem, aby stary Hindenburg wysłał telegramy gratulacyjne do Hitlera i Goeringa.

Stary Hindenburg jest podobno w najwyższym stopniu rozgorzeczony z powodu ostatnich zbrodni, ale nie ma już możliwości dziś wpływać na bieg polityki Rzeszy.

Naogół za granicami Niemiec sądzą, że

oba te telegramy dziękczynne zostały napisane i ogłoszone przez sekretarza stanu Meissnera, który pod terorem Hitlera i Goeringa drży o swoją wolność, a może i o swoje życie.

Stan zdrowia Hindenburga pozostawia również bardzo wiele do życzenia. Z dobrane poinformowanych kół donoszą, że stary marszałek spisał już swój testament polityczny, w którym na wypadek swej śmierci jako swego następcę na stolcu prezydenta wyznacza wicekanclerza Papena i wyraża nadzieję, że po nim... wróca Hohenzollernowie. Plan ten w obecnych warunkach nie ma najmniejszych widoków urzeczywistnienia. Ale sprawa następcstwa Hindenburga staje się palącą. W kołach narodowych socjalistów powstała myśl połączyć po śmierci Hindenburga godność prezydenta państwa z godnością kanclerską. Stanowisko to miałyby objąć Hitler i skupić w swych rękach najwyższą władzę. Hitler dziś już nie ma do nikogo zaufania i boi się, że nawet wysunięta przez niego samego na stanowisko prezydenta Rzeszy „powolna figura“ mogłaby stać się dla niego niebezpieczną.

Czarny dzień pobytu Adamowiczów w Warszawie

Warszawa, 5. czerwca.

W czwartek o godz. 10-ej rano bracia Adamowicze złożyli wiązanki kwiatów na grobie ś. p. kpt. Zwirki, inż. Wigury i mjr. Idzikowskiego na cmentarzu Powązkowskim. Następnie obaj lotnicy złożyli wizyty w ministerstwie spraw zagranicznych, w ministerstwie spraw wewnętrznych, prezesowi zarządu głównego LOPP-u gen. Berbeckiemu i prezesowi zarządu głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej gen. Orlicz Dreszerowi.

O godz. 2-ej popoł. bracia Adamowicze wzięli udział w śniadaniu w „Oazie“, wydanem na ich cześć przez radę organizacyjną polaków z zagranicy. W przerwie między wizytami lotnicy zwiedzili Warszawę, a mianowicie muzeum Narodowe, kamienicę Baryczków, Łazienki, zbiory państwowe oraz muzeum Wojska.

Adwokat na ławie oskarżonych

Zajście z sekwestratorem w Mikołowie

Sąd Okręgowy w Katowicach rozpatrywał ciekawą sprawę, która wyniknęła na tle ściągania przez Urząd Skarbowy w Pszczynie zaległości podatkowych. Na ławie oskarżonych zasiadł adwokat **dr. Stefan Dżułyński z Mikołowa**, któremu akt oskarżenia zarzucał opór władzy popelniony, przez grożenie sekwestratorowi rewolwerem.

Według aktu oskarżenia sprawa przedstawia się następująco: W marcu br. zgłosił się u oskarżonego adwokata sekwestrator Urze-

du Skarbowego w Pszczynie, p. Jerzy Manjura, który przedłożył adwokatowi pisemne przeprowadzenie u niego rewizji osobistej, celem ściągnięcia zaległości podatkowych. Dr. Dżułyński nie pozwolił sekwestratorowi przeprowadzić rewizji osobistej i oświadczył, że będzie strzelał, chociażby na miejsce przybyło 10 połączantów. Sekwestrator wystraszył się tej groźby i odstąpił od zamiaru przeprowadzenia rewizji osobistej, a o wypadku tym złożył raport swej przełożonej władzy. Poza-tem dr. Dżułyński miał się wyrazić dosłownie:

„Zobaczmy, kto wygra, p. Ochenduszko, czy ja. Takie historie może Urząd Skarbowy w Pszczynie stosować wobec jakiegoś chłopca, ale nie wobec mnie. Uważa się mnie prawdopodobnie za hitlerowca!”

Na rozprawie oskarżony adwokat do winy

się nie poczuwał i sprawę przedstawił w odmiennym świetle, aniżeli to zrobił sekwestrator. Poza-tem p. dr. Dżułyński od pewnego czasu był szykanowany przez naczelnika Urzędu Skarbowego w Pszczynie, p. Ochenduszkę, tak, że prawie codziennie przysyłano mu sekwestratora i przeprowadzano u niego rewizje osobiste. Z tych więc powodów był bardzo zdenerwowany, jednak rewolwerem nikomu nie groził, gdyż rewolweru przy sobie nie miał, a oświadczył tylko, że rewizje osobiste sekwestrator przeprowadził chyba tylko po jego trupie.

Rozprawa ta, która zapowiadała się bardzo sensacyjnie została odroczone, gdyż nie stanęli na nią świadkowie, powołani przez prokuratora. Następną rozprawą zostanie wyznaczona najprawdopodobniej w przyszłym miesiącu. (s)

piątek	Dziś: Izajasz pror.
6	Jutro: Cyryla i Met.
lipca	Wschód słońca: g. 3 m. 44
1934	Zachód: g. 20 m. 24
	Długość dnia: g. 16 m. 40

Kronika Śląska

Redakcja i administracja: Katowice, ulica Sobieskiego 11, — tel. 349-81.

REPERTUAR KIN:
KATOWICE. Capitol: „Grzech”, od środy „W błasku księżycy”. Casino: „Płnny swego męża” i „Wrogowie małżeństwa”. Colosseum: „Testament dra Mabuza”. Palace: „Panienska i milion”. Rialto: „Csibi”. Union: „Moje marzenie to ty”.
KRÓL. HUTA. Apollo: „W niewoli Dżungli” i „Kobięci należy wszystko wybaczyć”. Colosseum: „Byłem Ci wierny” i „Przekleństwo Yogi”.
SZOPIENICE. Helios: „Raj podłoków” i „Szyb L. 23”.

RADJO.
SOBOTA, 7 LIPCA 1934 R.
Katowice. 6.30 „Kiedy rano wstają zorze”. 6.35 Płyty. 6.38 Gimnastyka. 6.53 Płyty. 7.10 Płyty 7.20 Chwilka pań domu. 11.57 Sygnał czasu. 12.03 Wiadomości meteorologiczne. 12.10 Muzyka lekka. 13.05 Płyty. 14.05 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Muzyka popularna. 17.00 Wesoła audycja dla dzieci. 17.25 Recital fortepianowy. 18.00 Nabożeństwo z Ostrzej Bramy w Wilnie. 19.05 Skrzynka pocztowa Ciochi Hełi dla dzieci. 19.15 Płyty. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 Koncert szopenowski. 20.40 Arje operowe. 21.00 Capstrzyk Marynarki Wojennej z Gdyni. 21.12 Muzyka lekka. 23.05—24.00 Muzyka taneczna.

— **PRZENIESIENIE BIUR POL. ZW. TOW. KUPIECKICH.** Polski Zw. Stow. Kup. Woj. Śląskiego w Katowicach podaje do ogólnej wiadomości, że z dniem 1 lipca br. przeniosł swoje biura z ul. Pocztowej 16. na Plac Wolności 8, parter (dawniejsze biura Izby Handlowej).

— **TEPEM NARZĘDZIEM W GŁOWE.** — W czasie jednej z bójek, jaka powstała na ul. Wolności w Chorzowie, niejaki Wiktor Radziecki, zam. w tej samej miejscowości, przy ulicy 3 Maja 7 otrzymał niebezpieczną ranę w głowę tepelem narzędziem. Rannego odstawiono do szpitala miejskiego w Chorzowie. (ok)

— **KRADZIEŻ „MAGGI”.** Do posterunku policji w Chorzowie Dz. IV, (N. Hajduki) doniesiono, że nieznaną do tej pory osobą dokonali dokonywali systematycznej kradzieży większej ilości „Maggi” na szkodę firmy „Torope”. Skradziony towar, który znajdował się w składnicy, przedstawiał ogólną wartość 2.000 zł. (ok)

— **PRZYKRE PRZEBUDZENIE.** — Niejaki Bernard Pyrek z ul. Korfańtego 28 w Siemianowicach ułożył się do snu na murawie w cieniu drzew Pszczelnika. Kiedy się obudził, spostrzegł, że podczas snu okradziony został z zegarka kieszonkowego, 3 zł. i karty cyrkulacyjnej. Jako sprawczyńnię tej kradzieży policja ujęła niejaka Józefinę Stopównę z Katowic. (mk)

— **URUCHOMIENIE ODDZIAŁU RUR BEZ SZWU W HUCIE „LAURY”.** Z dniem 4 b. m. uruchomiony został oddział rur bez szwu w hucie „Laury”, który od dłuższego czasu nie był czynny. (mk)

— **WPADŁA DO ZARZĄCEGO WĘGLA.** Dnia 4 bm. w czasie zbierania węgla na hałdzie obok szybu Mina w Szopienicach wpadła do zarzącego się węgla Maria Jurecka z Szopienic, ul. Kopernika 16, wskutek czego doznała poparzenia ciała. Wym. odstawiono do szpitala gminnego w Szopienicach, gdzie pozostaje pod opieką lekarską.

— **KRADZIEŻ NA KOLEI.** W nocy na 1 bm. skradli nieznan sprawcy z wagonów towarowych, stojących na bocznych torach stacji Kochłowice, na szkodę D. O. K. P. w Katowicach — 4 klocki hamulcowe wartości 68 złotych.

— **ARESztOWANIE SZAJKI WŁAMYWACZY.** Policja w Łaziskach Górnych, w powiecie Pszczyńskim, wpadła na trop szajki włamywaczy, która w ciągu br. dokonała całego szeregu włamań na terenie Orzesza i Łazisk Górnych. Przytrzymanym udowodniono 15 włamań. Ze względu na toczące się śledztwo, nazwiska przytrzymanych trzymane są w tajemnicy. (ok)

— **POMOC BIEDNYM I BEZROBOTNYM.** W czerwcu br. wydała kuchnia dla biednych i bezrobotnych w Rybniku 14120 obiadów, Zakład Ojców Misjonarzy daje codziennie 20

Z sali rozpraw sądowych w Chorzowie

Ciężkie kary za krzywoprzysięstwo

Sąd Okręgowy w Chorzowie rozpatrywał w ub. czwartek kilka ważniejszych spraw. W pierwszej sprawie zasiadł na ławie oskarżonych kupiec Konrad Leśniak, zam. w Łagiewnikach Śl., któremu akt oskarżenia zarzucał dopuszczenie się oszustwa oraz krzywoprzysięstwo. Oskarżony był właścicielem większego składu. Z powodu kryzysu Leśniak popadł w trudności finansowe, wobec czego wdrożone było wobec niego postępowanie upadłościowe. Oskarżony, wiedząc, że nie będzie w stanie uregulować swoich zobowiązań, zamówił u kupca Szwimera w Katowicach większe partje mąki, którą sprzedał, nie uściw- szy rachunku. W sprawach majątkowych oskarżony składał przysięgę manifestacyjną, w czasie której zeznał jednak nieprawdę. Sąd zasądził oskarżonego Leśniaka na 6 miesięcy więzienia. Ponieważ czyny te popelnione były w roku 1929, sąd darował osk. karę na podstawie amnestji.

Z kolei zasiadli na ławie oskarżonych Józef Wylong oraz Ludwik Forlaga, zam. w Lipinach, którym akt oskarżenia zarzucał dopuszczenie się zbrodni krzywoprzysięstwa. Wspólnie z nimi zasiadł na ławie oskarżonych niejaki Adam Krzywiński, również z Lipin, który namawiał pozostałych oskarżonych do złożenia fałszywych zeznań przed sądem, w zamian za co przyobiecał im po 300 zł. Sąd zasądził osk. Wylonga na 2 miesiące aresztu, zaś osk. Forlaga na 6 miesięcy aresztu, darując im karę na podstawie amnestji. Osk. Krzywiński zasądzony został na 8 miesięcy więzienia. Połowę kary darowano mu na podstawie amnestji.

Za podobne przestępstwo odpowiadał mistrz stolarski Teodor Polok, zam. w Chorzowie. P. słuchany w charakterze świadka w pewnym procesie cywilnym, zeznał nieprawdę. Sąd zasądził osk. Poloka na 8 miesięcy więzienia bez zawieszenia kary. (ok)

Strach przed... 2 afiszami

Zakaz urzadzania zebrania katolickiego

W środę, 4 bm., miało odbyć się w Mysłowicach w Kat. Domu Ludowym zebranie porozumiewawcze zarządów wszystkich miejscowych organizacji kościelnych i świeckich o ideologii chrześcijańskiej. Tematem obrad miały być sprawy oświatowe i wychowawcze.

Chociaż miało to być zebranie zamknięte, a nie publiczne, władze zakazały odbycia go. Niezwykle interesujące jest to zakazu... Oto przed zebraniem ukazały się w mieście aż... dwa ręcznie pisane afisze o treści wybitnie antyklerykalnej. Ortografia i plugawość słów, użytych w afiszach, każe przypuszczać, że autorów ich należy szukać wśród mętów komunistycznych, lub wśród dzicy bezbożniczej. Z obawy przed możliwością... zakłócenia spokoju publicznego władze zakazały odbycia zwołanego zebrania. W ten sposób anonimowi prowokatorzy komunistyczni (albo może inni) udaremniłi odbycie się spokojnego zebrania katolickiego. Można było przecież przysłać na zebranie w osłoneczności asystę policyjną, która by udaremniła ewentualne, choć całkiem nieprawdopodobne, zamieszki.

Organizatorzy zebrania postanowili zwrócić się do władz policyjnych z prośbą o wszczęcie śledztwa, skąd mogą pochodzić owe „afisze”, z których jeden jest w rękach organizatorów? Zdaje się, że organa policyjne będą miały ułatwione zadanie, gdyż dzicy autorzy afiszów nakleili ich tekst na dwóch dużych arkuszach służbowych... policyjnych, na których widnieją ręcznie wypisane nazwiska połączantów mysłowickich. Ciekawe, w czyich rękach znalazły się te arkusze i w jaki sposób? Ustalenie tego

mogłoby naprowadzić na ślad autorów wybitnie niekulturalnych „odezw”.

Projektowane zebranie mimo to odbędzie się, chociażby dzicy bezbożna wywiesiła nie 2, lecz... 4 afisze; tymczasem Mysłowice mają nową sensację.

Z sali rozpraw w Katowicach

Na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Katowicach zasiadli w ub. czwartek Bernard Grzondziel i jego przyjaciółka, Cecylja Fronczakówna, którym akt oskarżenia zarzucał kradzież z włamaniem. Osk. Fronczakówna była zatrudnioną jako służąca u niejakiego Krasta w Katowicach, skąd po pewnym czasie została zwolniona. Po zwolnieniu jej dokonano do mieszkania Krasta zuchwałego włamania i skradziono szereg wartościowych przedmiotów ogólnej wartości przeszło 2 tysięcy zł.

W toku dochodzeń ustalono, że Fronczakówna wspólnie z Grzondzielem omówiła i przeprowadziła plan włamania. Sąd skazał Grzondziela na 6 miesięcy więzienia a Fronczakównę na 6 miesięcy więzienia.

Pozatem zasiadli na ławie oskarżenia niejacy Ryszard Grutz, Józef Płóćeniak, Jan Latusek i Anna Wawrzynek. W końcu ub. roku dokonano szeregu włamań do piwnic obywateli bielszowickich i nowowiejskich, skąd skradziono większą ilość towarów spożywczych. Policja wykazała na rozprawie, że wszystkich tych kradzieży dopuścili się oskarżeni a Wa-

radem Emrychem, w czasie której Wittek został ciężko ranny. (ok)

— **SKUTKI BRAKU NADZORU.** Dn. 3 bm. wpadł do stawu i utonął 2-letni Leon Salamon, syn rolnika, Oskara Salamona w Pielgrzymowicach. Winę wypadku ponoszą rodzice, wskutek niedbałego nadzoru nad dzieckiem.

— **KRWAWA BÓJKA W TARN. GÓRACH.** Pomiędzy Janem Hajdukiem, właścicielem domu, przy ul. Klonowej w Tarn. Górach, a jego lokatorem Józefem Gruszką wynikła dziś kłótnia, podczas której Hajduk zranił Gruszkę ciężko nożem w brzuch, sam odnosząc również obrażenia na głowie. Oba przewieziono do szpitala.

ŚMIERTELNA PROBA DOMOROSŁEGO FABRYKANTA BRONI POD ZAWIERCIEM

24 letni mieszkaniec wsi Czatachowa pod Zawierciem, L. Słota, pragnąc posiadać własną broń do projektowanych polowań, wpadł na dowcipny sposób. Ze starej rurki sporządził sobie broń myśliwską, którą postanowił jednak wypróbować.

W tym celu wyszedł w pole, załadował broń i... wypalił. Próba okazała się wprost straszną skutkach, ponieważ lufa pękła, a cały ładunek utkwił w brzuchu niefortunnego strzelca.

W Gołonogu poszukiwany jest energiczny i uczciwy

kolporter gazet

Zgłaszać się do Administracji „Siedmiu Groszy” w Sosnowcu, 3-go Maja 5a.

wrynkowa kupowała od nich skradzione przedmioty.
Na rozprawie sąd skazał Grutza na 9 miesięcy, Płóćeniaka na 6 miesięcy i Wawrzyńską na 6 miesięcy więzienia. Osk. Latusek został uwolniony od winy i kary. (s)

Zwarjował z obawy przed redukcją

Jan Czupryna, ładowacz, lat 20, z Bańkowa, tak się obawiał utraty pracy, że dostał pomieszenia zmysłów. Odstawiono go do Zakładu dla Umysłowo Chorych w Lublińcu.

Żmije w lasach pod Katowicami

Kilkrotnie zwracaliśmy już uwagę, że w roku bież. pojawiły się w niektórych lasach pod Katowicami żmije. Ostatnio donosi nam dyrekcja Zakładów Hohenlohe, że wskutek nieostrożnego chodzenia po lasach, na południe od Katowic, koło Brynowa i Muchowca, szereg osób zostało pokąsanych. Aczkolwiek wypadki te na szczęście nie przybrały poważnego charakteru, Dyrekcja Zakładów ostrzega przed nieostrożnymi spacerami. (Ks)

Kronika Zagłębiowska

Redakcja i administracja: Sosnowiec, 3-go Maja 5.

KINA W ZAGŁĘBIU:
SOSNOWIEC. Eden: „Buster Keaton”. Zagłębie: „Porwanie”. Palace: „Zemsta doktora Fu Manchu”. CZELĄDZ. Cztry: „Skrzydlate fatum” i „Żona s drugiel reki”.
ZAWIERCIE. Stella: „Katarzyna Wielka”.

— **NA JAKIE CHOROBY UMIERAJĄ W ZAWIERCIU.** Wydział ruchu ludności przy Magistracie m. Zawiercia, zanotował ewidentnie w miesiącu czerwcu br. ogólnie 36 wypadków śmierci, w tem: 13 osób zmarło na wady serca, 9 — choroby płuc, 9 — uwiad starczy, 3 — apopleksje, 1 — samobójstwo i — dur brzuszny. Najwięcej zmarło na wady serca. (hu)

— **GOSPODARZ DOMU W ROLI KOMORNIKA.** Henryk Skalski, właściciel księgarni złożył zameldowanie w komisariacie policji w Zawierciu, że Koźmiński Józef, gospodarz domu, przy ul. Piłsudskiego 35, samowolnie wtargnął do jego zamkniętego mieszkania i stamtąd wyrzucił na ulicę meble. Przeciwno Koźmińskiemu policja prowadzi dochodzenia. (hu)

— **PRZENIESIENIE.** Wielce zasłużony, kilkuletni prefekt gimnazjum męskiego w Zawierciu — ks. Banasiński, w najbliższym czasie obejmie stanowisko dyrektora gimnazjum męskiego w Wieluniu. Zaczem kapłanowi życzymy dalszej owocnej pracy. (hu)

— **STRAŻ GRANICZNA** pod Szarlejem postrzeliła uciekającego przemytnika, którym okazał się bezrobotny A. Dworaczek z Czelaździ. Rannego umieszczono w szpitalu.

— **SPADŁ Z DRZEWA ŁAMIAĆ RECE.** W Wobromiu 10-letni Stanisław Flakiewicz, chcąc zerwać owoc, wszedł na drzewo, z którego w pewnej chwili spadł na ziemię, łamiając obydwe ręce. Rannego chłopca umieszczono w szpitalu.

— **UMOWA PRACY I PLACY.** Wczoraj w inspektoracie pracy odbyła się konferencja w obecności przedstawiciela związku p. Zaborowskiego, robotników oraz dzierżawcy kop. „Helena” Rechnica, na której podpisano umowę ramowa, regulującą warunki pracy i płacy.

— **P. TURKIEWICZ Z CZĘSTOCHOWY.** objął kierownictwo ekspozytury biura pośrednictwa pracy w Zawierciu.

— **OSZUST Z PIECZECIĄ SEJM. BEDZIŃSKIEGO** Przed kilku dniami Go Bedzina przyjechał jakiś nieznan, eleg. wyglądający, młody osobnik, który, jak się okazało, miał opracowany plan niezwykle oszustwa, którego na szczęście nie mógł zrealizować.

Osobnik ten, który zamieszkał w hotelu, zgłosił się do jednego z miejscowych gawerów, gdzie przemawiając urzędowym tonem, zamówił pieczęć służbową, następującej treści: „Wydział drogowy sejmiku bedzińskiego”. Osobnik ten, a jeszcze więcej niezwykle zlecenie, wydało się podejrzanym rzemieślnikowi, który zawiadomił władze. Oszust jednak poczuł „pismo nosem” i zbiegł.

Rannego w stanie b. ciężkim przewieziono do szpitala w Częstochowie, gdzie po kilku godzinnych męczarniach zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

Ostatnie oszczędności robotnika

oszust wyłudzał w bezczelny sposób

Na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Katowicach zasiadł w ub. czwartek, urodzony w Wiedniu, bez określonego zajęcia Ernest Szerwant, zam. ostatnio w Katowicach, który w niesłychanie sprytny i bezczelny sposób potrafił wykorzystać naiwność i głupotę ludzką, przyczem jako swe ofiary upatrywał sobie najbliższych.

W Katowicach zamieszkał oskarżony ze swą żoną u robotnika Gaszcza. By zdobyć sobie zaufanie właściciela mieszkania, opowiadał Sz., że w najbliższym czasie otrzyma olbrzymi spadek w wysokości 300 tysięcy zł., że jego ojciec posiada wielką firmę transportową i, że rodzina jego jest bardzo bogata, a on, kontrolując księgi handlowe w przedsiębiorstwie ojca, zarabia dziennie 150 zł. Bajki te Gaszczowi zaimponowały, to też, gdy pewnego dnia oszust zwrócił się do niego z prośbą o pożyczkę w wysokości 150 zł., G. chętnie mu wygodził. Już po dwóch dniach Szerwant pożyczkę wraz z procentem zwrócił. Po kilku dniach pożyczyciel zwrócił mu 500 zł., które również zwrócił z procentem, a po pewnym czasie pożyczyciel zwrócił mu 2 tysiące zł., których jednak już nie zwrócił Sz., twierdząc, że chwilowo pieniądze z Warszawy jeszcze nie nadeszły, pożyczyciel jeszcze tysiąc zł., wydobywając z kieszeni swej oliary wszystkie oszczędności. To nie wystarczało jednak oszustowi, gdyż namówił on Gaszcza, by poszedł do swego brata i pożyczyciel dalsze 3.000 zł., gdyż w przeciwnym razie straci wręczone mu poprzednio pieniądze. Ogółem potrafił oszust wyłudzić od Gaszcza przeszło 6 tysięcy zł., które zużył na różne hulanki.

Pozatem oskarżony w ten sam sposób nabrali naiwnego wieśniaka, Alojzego Krawca z Zarzecza, w pow. Pszczyńskim, któremu również wyciągnął z kieszeni przeszło 3 tysiące zł. i namówił go do pożyczania od swej ciotki dla niego jeszcze trzech tysięcy złotych. Przesłuchani na rozprawie poszkodowani z płaczem opowiadali sądowi, że zostali ogołoceni z wszystkich oszczędności, które zbierali przez całe swe życie z ciężkiej pracy w

kopalni. Nie umieją oni wytłumaczyć, dlaczego mieli tak wielkie zaufanie do oskarżonego i stwierdzali, że oszust wierzył na nich jakiś niewytłumaczony wpływ. Jeden z nich przypuszczał nawet, że został przez oszusta zahypnotyzowany.

Oskarżony do winy się nie przyznał i starał się wmówić sądowi, że faktycznie miał otrzymać jakiś spadek w wysokości 15 tysięcy zł., a pożyczone pieniądze miał zamiar oddać, jednak nie mógł tego uczynić, gdyż został w międzyczasie aresztowany. Jak jednak wykazała karta karna, oskarżony był już szereg razy za podobne oszustwa karany.

Sąd, po przemówieniach stron, skazał oszusta na 2 lata więzienia, bez zawieszania kary. Sąd, nie przyznając okoliczności łagodzących oszustowi, nie zastosował amnestji, mimo, że czyny te zostały popełnione przed wydaniem amnestji. (s)

Krwawe gody weselne w Olkuskiem

Jeden zabity i jeden ciężko ranny

4 b. m. w domu Kalińskiego w Sułoszowej odbywało się wesele, które zakończyło się srawo. Około godz. 11 wiecz. wynikła awantura pomiędzy mieszkańcami Sułoszowej, uczestnikami zabawy Antonim Gorajem i Marcim Gorajczykiem.

Wkrótce poturbowany Gorajczyk wyszedł z izby weselnej, uzbroidł się w karabin woj-skowy i po powrocie do Kalińskich, dał śmiertelny strzał do Goraja. Ugodzony upadł i w kilka chwil później wyzionął ducha. Z tego samego strzału kula ranila w twarz drugiego uczestnika zabawy, Kazimierza Sowulę. Zabójcę Gorajczyka policja zaarrestowała.

Z tego względu Ministerstwo Opieki Społecznej wystąpiło z inicjatywą znowelizowania wspomnianego rozporządzenia. Dla przejrzystości i uproszczenia projekt noweli został opracowany w formie nowego jednolitego tekstu i ma być wydany jako prawo o sądach pracy w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Zniesienie niektórych funduszy

Jak się dowiadujemy, Ministerstwo Skarbu wystąpiło z projektem rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o zniesieniu Państwowego Funduszu Kredytowego, Państwowego Funduszu Gospodarczego oraz Funduszu na przedterminową spłatę długów państwowych.

Prawo o sądach pracy

Zarazem zdążył projekt do rozszerzenia przepisów o sądach pracy na obszar całego Państwa, a więc również na obszar województw zachodnich, gdzie przepisy rozporządzenia z marca 1928 r. dotąd nie obowiązują.

Wreszcie projekt zamierza wprowadzić odrębne sądy pracy II instancji, a temsamem wyłączyć te sprawy z pod właściwości sądów okręgowych.

kieży trzy czwarte opłat taryfowych.

Niezależnie od tego polskie koleje państwowe urządzają w okresie od dnia 8 lipca do dnia 22 lipca szczególną imprezę pod nazwą: „Polskie koleje państwowe dla dzieci“. Każda dorosła osoba będzie mogła w tym okresie czasu zabrać ze sobą bezpłatnie w podróż dzieci do lat 14-ty w liczbie najwyżej czterech. Podróż tego rodzaju może się odbyć w II lub III klasie pociągów osobowych, dowolną ilość razy, bez żadnych szczególnych formalności. Można więc będzie zabrać ze sobą własne lub cudze dzieci, byle zabierający dzieci czyli opiekun nabył dla siebie normalny bilet wg. pełnej taryfy i opiekował się dziećmi w drodze. Przy nabyciu biletu normalnego dla opiekuna wyda kasjer na żądanie odpowiednią ilość biletów kontrolnych (najwyżej 4) dla dzieci jadących z opiekunem, zaznaczając na bilecie kontrolnym stację odcełową i numer biletu opiekuna.

Celem wylegitymowania starszych dzieci powinien opiekun mieć przy sobie matrykuły szkolne, metryki lub inne dowody tych dzieci. Warunki powyższe podane są w obwieszczeniach koło kas biletowych. Impreza kolei ułatwi niechybnie odbywanie wycieczek z dziećmi po kraju z miast na wieś, morze, w góry i ze wsi do miast.

W dniu 24 czerwca br. została otwarta i oddana do użytku publicznego pływalnia na boisku sportowym K. S. Slavji w Rudzie Śl. Pływalnia, zbudowana wysiłkiem i kosztem kilku członków K. S. Slavji, posiada wszelkie nowoczesne urządzenia. Przestrzeń jej wynosi 75x25 mtr. przy głębok. od 3,50 do 0,20 mtr. W najbliższych dniach ma nastąpić poświęcenie pływalni.

Dzieci jadą darmo

Ulgi dla dzieci na kolejach

Aby biednym dzieciom ułatwić wyjazd na letniska, nasze koleje udzielają znacznych ulg w postaci indywidualnych ulg

szkolnych, ulg grupowych szkolnych i dla działwy, udającej się na wycieczki i kolonje letnie. Ustępstwa te stanowią nie-

Nieszczęśliwy wypadek na kopalni

W podziemiach kopalni „Gothard“ w Orzegowie wydarzył się onegdaj nieszczęśliwy wypadek, w czasie którego ciężko ranny został górnik Antoni Urbańczyk, zam. w tej samej miejscowości. W krytycznej chwili Urbańczyk zatrudniony był na jednym z filarów, gdzie w pewnej chwili zasypany został zwalami węglowymi. Nieszczęśliwy doznał wstrząsu mózgu. W stanie niebezpiecznym przewieziono rannego do szpitala. (ok)

Nieudała wyprawa po cudze palto

Po. Roman Kopka, Zygmunt Strusik i Antoni Szczerba, wszyscy trzej karani sądowo, wybrali się pewnego razu do lokalu rozrywkowego, gdzie punktem ich zainteresowania nie były rozkosze kulinarne ani sentymentalna muzyka taneczna, lecz hacznem okiem spościerali na źle strzeżoną garderobę.

W konspektywacji tych pieczołowitych obserwacji i szczerzych zainteresowań wybrednej trójki, stwierdzono brak jednego drogiego palta, które było własnością p. Br. Pajaka.

Natychmiast podjęto poszukiwanie, które przyczyniło się do odnalezienia, porzuconego w kartoflach palta, no i do ujęcia sprawców. Dobrane trio stanęło przed Sądem Grodzkim w Sosnowcu. Na przewodzie sądowym nie udało się dowiedzieć współuczestnika w kradzieży Zym. Strusikowi i Romanowi Kopce, wobec czego zostali oni uniewinnieni, natomiast p. Antoniemu Szczerbie, winę w całej rozciągłości udowodniono, powęduje więc odsolniony na 3 miesiące do więzienia. (xy)

Płonący samolot nad pustynią Błędowską

Lotnicy wyszli z katastrofy cało

4 b. m. w godzinach popołudniowych zauważono podczas ćwiczeń lotniczych płonący samolot nad pustynią Błędowską. Samolot

momentalnie poczał zniżać się ku ziemi i wrył się w piasek. Przed upadkiem samolotu na niskiej wyso-

kości wyskoczył z niego pilot i obserwator, którzy dzięki piaszczystemu terenowi, nie odnieśli żadnych poważniejszych obrażeń.

Będący na poligonie na pustyni Błędowskiej żołnierze, pośpieszyli do płonącego samolotu i ogień ugasił. Maszyna została poważnie uszkodzona.

Od niechybnej katastrofy uratowała lotników przytomność umysłu i zimna krew. Samolot należał do 2 p. lotn. z Krakowa.

„Rozbroić policję i opanować urzędy“ hasłem komunistów w Zagłębiu

W ub. środę przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu toczył się proces przeciwko słynnym komunistom z Zawierciańskiego 31-letniemu Józefowi Ziarnikowi, występującemu pod pseudonimem „Broniek“, 45-letniemu Wojciechowi Galińskiemu, Stanisławowi Kowalikowi, Niceforowi Nowakowi, Pawłowi Pardełi, Janowi Ziarnikowi i Władysławowi Borowikowi.

Główną rolę w partii odgrywali Ziarnik i Galiński. Pierwszy organizował zebrania i wiece, na których nawoływał do zbrojenia się, twierdząc, że w najbliższym czasie wybuchnie rewolucja w Austrii, Niemczech i Polsce. Poczekał, że w razie wybuchu rewolucji, należy

przedewszystkiem rozbroić policję i objąć urzędy. Zadaniem Galińskiego było zakładanie nowych komórek w Zagłębiu. Galińskiego, na skutek listów gończych, schwytano na granicy sowieckiej w chwili, gdy usiłował zbiec do Rosji. Pozostali spełniali role podrzędne.

Przesłuchano około 50 świadków, udawadniając winę oskarżonych. Wszystkich skazano na karę więzienia od 1 i pół do 3 lat, wymierzając im razem 8 i pół roku więzienia. Uniewinniono jedynie Pardełę. Szczegółowy wyrok podaliśmy wczoraj. Wprost z sali sądowej skazanych odwieziono do więzienia.

Za obrazę policjanta w służbie

Przed Sądem Grodzkim w Sosnowcu, pod przewodnictwem p. sędziego Szmida, odbyła się bardzo ciekawa rozprawa za obrazę policjanta w służbie, przyczem znamienym szczegółem jest umotywowanie łagodnego wymiaru kary.

Na werandzie jednego z sosnowieckich lokali, znajdującego się na pryncypalnej ulicy, hałaśliwie zabawiało się podchmielone towarzystwo. Nie wystarczyło im dźwięki doborowej orkiestry, gdyż zdjęła ich ochota usłyszeć brzęki tłuczonego szkła, wyrzucanego na ulicę przez barjerę werandy. Pełniący służbę policjant, zwrócił się do wesolego towarzystwa, aby zaniechało niedozwolonych harców, na co w odpowiedzi p. Zdzisław Iwański, mieszk. Sosnowca, członek Zw. Legionistów i członek Zw. Oficerów Rezerwy, obrzucił policjanta stekiem wyzwick, zachowując się przytem tak, iż policjant zmuszony był p. Iwańskiego zatrzymać w komisarjacie do czasu wytrzeźwienia.

Na onegdajszej rozprawie po przesłuchaniu świadka, Sąd uznał p. Iwańskiego winnym obrazę policjanta w służbie i skazał go na 20 złotych grzywny.

Łagodny wymiar kary Sąd motywowal tem, iż gdyby oskarżony był w stanie trzeźwym, jako członek Zw. Legionistów i Zw. Oficerów Rezerwy, nie zachowywałby się w ten sposób wobec policji (xy)

POGWAŁCENIE PRAW MNIEJSZOŚCI POLSKIEJ NA ŚLĄSKU OPOLSKIM

Cenne przyznanie się Prezydenta Prowincji Opolskiej

W „Dzienniku Urzędowym“ Rejencji Opolskiej z dnia 23 ub. m. czytamy następujące rozporządzenie nadprezydenta Rejencji:

Jeszcze zawsze zachodzą wypadki, że władze państwowe i komunalne w b. ob-

szarze plebiscytowym wydają zarządzenia, które sprzeciwiają się przepisom ochrony mniejszości, zawartym w Konwencji Genewskiej i tem samem pogwałcają prawa mniejszości polskiej i żydowskiej. Ponownie z całą stanowczością zwracamy na to uwagę, że przepisy te

należy jaknajdokładniej przestrzegać. W razie ich przekroczenia zastrzegamy sobie prawo pociągnięcia winnych do odpowiedzialności.

Opole, dn. 14. 7. 1934 r.

Nadprezydent Prowincji Górnośl.

NARZECZONA SKAZAŃCA

— A wierniejszej dozorczyńcy, jak sama mówi, nie znalazłaby nigdy — mówił król dalej. — Jeżeli niebo zechce nam okazać łaskę, to nam utrzyma twoją matkę przy życiu!

Marszałek Richelieu ukazał się w gabinecie, przynosząc królowi jakąś wiadomość. Marceli zatem, uzyskawszy zezwolenie króla, oddał się z pokoju i udał się do przeznaczanego dla siebie apartamentu w zamku.

Uderzyło go, że Hassana nie było w jego pokojach. Umysł jego jednakże był zbyt zajęty świeżo przebytymi wzruszeniami, żeby się nad tem dłużej zastanawiać i pozostał zamyślony w pokoju, który dlań był najulubieńszym.

Jakaż to pełnia nieskończenie potężnych wrażeń odbija się w ostatnich czasach o jego duszę.

Ileż to kwestyj tłoczyło się do jego umysłu! Jakie wykrycia niespodziewanie poczynił!

Gdy spostrzegł swoją matkę w jaśminowej altanie, gdy do niej przystąpił, gdy jego wzrok zdziwiony padł na białą, spoczywającą postać i spadający na jej ramiona welon, wydło mu się, w pierwszej chwili, że ujrzał nagle przed sobą owo zjawisko, które jak dobry duch dążyło za nim wszakże aby łagodzić jego cierpienia i weń nadzieję.

Głęboka tajemnica otaczała to zjawisko, ale głęboka tajemnica otaczała także jego matkę, którą on zaliczał do zmarłych, a która teraz, aby być świadkiem jego ocalenia i wyniesienia, powstała z grobu i ukazywała się nagle przed jego zdziwionym wzrokiem.

Znalazł swego ojca, a ojcem jego był król, który ze słowami pełnemi miłości przycisnął go do swego serca!

Znikło i przeboleło pod potężnym wpływem tych wrażeń wszystko, co dała przeszłość.

Tak, nawet plany zemsty ustąpiły na bok przed potęgą tych wypadków. Wspomnienia, które wzywały do odwetu, po raz pierwszy od dawna, zrobiły miejsce błogim myślom o jego drogiej matce i o ojcu, który go szukał.

Nagle Marceli obudził się z zadumy.

Murzyn ukazał się na progu. Portjera poruszyła się żywo, ale bez szmeru i czarna głowa Hassana ukazała się poza nią.

Spostrzegłszy swojego pana, Hassan wszedł do pokoju i swoim zwyczajem rzucił się na dywan przed Marcelim.

— Skąd przychodzisz, Hassanie? — zapytał Marceli.

Murzyn wskazał ręką kierunek.

— Z drogi do Sarbonne! — odpowiedział.

— Co żeś tam robił?

— Hassan czatować, najdostojniejszy panie! Hassan przeczuwać nieszczęście! Hassan nie mieć spokoju w tym zamku!

— Cóż cię tu tak niepokoiło?

— Książę! — odpowiedział murzyn.

— Sądziłem, że jest w Paryżu.

Murzyn wstrząsnął czarną swą głową.

— Książę być tutaj w zamku! — odpowiedział. — Książę mówić z kamerdynerem, a potem powrócić do swego pałacu.

— Miałeś więc na niego oko?

— Hassan czatować, massa. Książę pojechać do Sarbonne.

Marceli przeląkł się na tę wiadomość.

Do Sarbonne? Kiedy?

— Przed godziną, najdostojniejszy panie.

— Czy się nie mylisz, Hassanie?

— Powóz pojechać do Sarbonne! Hassan biec za nim kawał drogi.

Była to wiadomość, której następstw niepodobna było przewidzieć! Książę dowiedział się o Sarbinie pod tym względem nie było wątpliwości. Pojechał do Sarbonne. Mogło to spowodować śmierć ciężko chorej Serafiny.

W ciągu jednej chwili Marceli zdecydował się, jak postąpić.

— Każ natychmiast siodłać dwa konie, dla ciebie i dla mnie! — rozkazał.

— Ta okoliczność zbliża rozstrzygnięcie walki pomiędzy mną, a tobą, — mówił Marceli do siebie, sam pozostawszy. — Ty sam przypominasz mi mój obowiązek. Nie dajesz mi spoczynku. Nienawiść twoja prześladuje nieszczęśliwą matkę w tem nawet schronieniu, które nareszcie znalazła w Sarbonne. I chcesz ją przyprawić o śmierć, której tak cudownie uniknęła! Dobrze, Anatolu Beaufort, przyjdzie

myślność i dobroć miał sposobność ocenić.

Po upływie kilku godzin, Marceli i murzyn przybyli do zamku.

Dreńczony bolesnem przecuciem, Marceli szybko zeskoczył z konia i rzucił cugle czarnemu słudze.

Hassan zsiadł także i szybko a zrećnie uwiązał konie.

Marceli miał już wchodzić do otwartego przedsionka zamkowego, gdy murzyn pospieszył za nim.

W tej właśnie chwili książę Beaufort wychodził z pokoju starej Manon do sieni.

Spostrzegł Marcelego.

Dwaj śmiertelni wrogowie stali naprzeciw siebie.

— To ten przeklęty Marceli! — zawołał Beaufort przejęty nienawiścią, wydobywając szybko szpadę. — Płoną więc niestety była nadzieja, że już nie żyje. Ruszaj do piekła!

Marceli wydobył swoją szpadę z pochwy, ale książę uprzedził go w za-

wielką boleść, ale nie zdradzał się z tem, nie skarżył się.

Stary Bertrand i dwaj strzelcy przybyli tymczasem do zamku. Marceli powierzył im pieczę nad ranionym, którego strzelcy przenieśli do jednej z dalszych komnat zamkowych, gdzie mógł pozostać spokojnie i bezpiecznie.

Marceli postanowił pozostać w zamku do następnego ranka i czekać przebiegu choroby matki, która była bardzo słabą i wzburzoną, ale doznawała radosnego uczucia, że syn jej znajdował się przy niej.

Książę, jak się zdawało, wrócił do Wersalu, tak przynajmniej przypuszczał Marceli, który zaraz po powrocie postanowił zażądać ukarania Beauforta.

Wieczorem Marceli opuścił pokój na dole, w którym Adrjanna i stara Manon pozostały przy chorej i udał się do blisko położonego pokoju, ażeby w razie zajścia czegoś niezwykłego natychmiast być na miejscu.

Adrjanna była w śmiertelnej trwodze o Marcelego. Znała ona niezmierną mściwość, śmiertelną nienawiść księcia. Przysięgł on zgubę synowi Serafiny i póki on żył, dopóty Marceli nie mógł być wobec niego bezpieczny.

Gdy się ściemniło, Adrjanna nie mogła dłużej panować nad swoją obawą. Chora była spokojną i zdawała się spać. Adrjanna pocichu odeszła od niej.

W przyległym pokoju spała także stara Manon.

Jedna tylko Adrjanna czuwała, przejęta przecuciem jakiegoś nowego nieszczęścia.

Pocichu opuściła pokój i udała się do przedsionka.

Było tu cicho i ciemno. Wielkie drzwi portyku były jak zwykle tylko na klamkę zamknięte.

Nieprzewyciężona, śmiertelna trwoga przejmowała serce Adrjanny.

Wyszła ona na schody, prowadzące do pokoju Marcelego... Było w nim cicho, on także zapewne już spał.

W tej chwili wydało jej się, że na wielkiem podwórzu zamkowym słyszy cichy odgłos kroków.

Staneła, nie poruszając się i słuchała... Nie było to złudzeniem! Kroki te przybliżyły się.

Któż to był na podwórzu zamkowym? Kto zbliżał się do bocznych drzwi, leżących tuż przy schodach, które prowadziły do pokoju Marcelego?

Fatalne jakieś przecucie skłoniło Adrjannę, żeby otworzyła te drzwi.

Uczyniwszy to, spostrzegła mężczyznę, przekradającego się cichaczem przez podwórze zamkowe. Noc była dosyć ciemna, nie mogła go poznać odrazu.

Już chciała zawołać, zapytać, gdy prerażenie stłumiło głos w jej piersiach.

Człowiek, który szedł ku niej, ażeby dostać się do zamku, wyglądał jak obłąkany i trzymał w ręku obnażoną szpadę.

Był to książę! Powracał, aby zabić Marcelego!

Myśl ta przejęła aż do głębi duszy Adrjannę, którą na chwilę prawie sparaliżowało prerażenie.

Książę przybywał, ażeby zabić Marcelego i uprowadzić Serafinę.

Adrjanna postanowiła ocalić ich oboje.

Szybko powziąwszy postanowienie zamknęła drzwi i zasunęła silną zasuwę.

Na odgłos tego na podwórzu dał się słyszeć śmiech szatański... Beaufort mógł przypuszczać, że to przewiew wiatru przypadkowo zatrzasnął drzwi.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Adrjanna opuściła przedsionek i przebiegła przez kurytarz

Sensacyjny proces b. szofera marsz. Piłsudskiego

o zniesławienie akwizytorów „Legionu”

Z Warszawy donoszą:
W jednym z sądów w Warszawie toczy się ciekawy proces b. sierż. legionów, b. szofera marsz. Piłsudskiego — Leona Miguły, oskarżonego o zniesławienie. Skargę wnoszą dwaj akwizytorzy ogłoszeniowi Tadeusz Lorentowicz oraz Zygmunt Zundelewicz. Pracowali oni w piśmie „Legion”, organie związku legionistów którego prezesem jest dr. Dziadosz. Według skargi akwizytorów Miguła miał rozgłaszać o nich plotki, jakoby Lorentowicz podawał się telefonicznie za dr. Dziadosza, a Zundelewicz za płk. Walerego Sławka.

Fakty te wyglądały następująco:
Jeden z akwizytorów telefonował do jakiejś firmy przemysłowej lub handlowej, podając się nieprawdziwie za dr. Dziadosza lub płk. Sławka i naciągał na ogłoszenia. Typowa formułka, w takich wypadkach brzmiała: „Tu mówi Sławek. Proszę pana, za chwilę przyśle swego akwizytora, to bardzo porządny człowiek, proszę mu dać ogłoszenie”.

Na skutek doniesienia Miguły Lorentowicz i Zundelewicz zostali aresztowani, jednak dochodzenia nie dostarczyły dowodów ich winy.

Obaj twierdzą, że Miguła oskarża ich fałszywie na tle własnej konkurencyjności, ponieważ sam zbierał ogłoszenia do „Legionu”. W skardze, złożonej sądowi Lorentowicz podaje się za redaktora pisma, zaś Zundelewicz za zastępcę naczelnego redaktora. (!)

Proces budzi obrzymie zainteresowanie z uwagi na osobę Leona Miguły, który niedawno odgrywał pewną niejasną rolę w procesie aplikanta adwokackiego, oskarżonego o to, że w rozmowie, prowadzonej z Migułą w „Cafe Italia” miał

rzucić posądzenie na nadkomisarza Kotlarewicza z komendy okręgu warszawskiego policji, że rzekomo pobiera on łapówki za przenoszenie przodowników z jednego komisariatu do drugiego.

Pomoc kredytowa dla rolników pod zastaw rejestrowy zboża

Z Warszawy donoszą:
Minister Skarbu wydał zarządzenie w sprawie udzielania pomocy kredytowej dla rolnictwa w postaci pożyczek pod zastaw rejestrowy zboża. Przy wydawaniu tych pożyczek banki państwowe, podobnie jak w latach ubiegłych stosować będą potrącenia należności podatkowych skarbu państwa. W roku bieżącym potrącanie będą zaległości drugiej raty podatku

gruntowego, za rok 1933, jak również pierwszej raty za rok 1934. W każdym razie sumy potrącone z tytułu zaległych podatków nie mogą przekraczać 25 procent udzielonej pożyczki. Ministerstwo skarbu zwróciło uwagę urzędem podatkowym na niedopuszczalność zajmowania za zaległości podatkowe zboża objętego zastawem rejestrowym.

Wielkie manewry lotnicze pod Paryżem

„Bombardowanie” lotniska w Le Bourget

Z Paryża donoszą:
Ubiegłej nocy odbyły się pod Paryżem wielkie manewry lotnicze. Zadaniem manewrów było zdobycie i obrona lotniska w Le Bourget. Eskadry samolotów „nieprzyjacielskich” zaatakowały lotnisko o godz. 1 w nocy. Spuściwszy się na niewielką wysokość samoloty prze-

latywały grupami nad ważniejszymi obiektami lotniczymi, udając bombardowanie. Na lotnisku pogaszone wszystkie światła i zastosowano środki obrony przeciwlotniczej. Manewry te są jednym z etapów przygotowań, jakie armia francuska czyni ze względu na niebezpieczeństwo wojny.

Skutki... świadomego macierzyństwa

Z Paryża donoszą:
Minister wojny marszałek Petain złożył w obecności szefa sztabu generalnego gen. Gamelin przed komisją wojskową izby sprawozdanie o trudnościach, na jakie napotyka uzupełnienie armii w związku ze spadkiem urodzin. Marszałek uważa, że możnaby uniknąć przedłużenia obowiązkowej służby wojskowej, gdyby w latach 1935—1940 znalazło się 30.000 ludzi dla utworzenia specjalnych oddziałów straży granicznej na granicy wschodniej. Fortyfikacje na granicy wschodniej wymagają specjalnych wojsk, złożonych z żołnierzy zawodowych. Rekrutacja 30.000 ludzi winna nastąpić na mocy specjalnego zarządzenia. Komisja wojskowa wszystkimi głosami za wyjątkiem socjalistów przyjęła projekt ministra oraz uchwaliła projekt ustawy upoważniającej ministra wojny do wynajęcia na lat 30 zakładów chemicznych w Sorgues i Port de Bouc. Następnie utworzona została podkomisja, która wraz z podkomisją lotniczą zbada sprawę organizacji ochrony przeciwgazowej i lotniczej.

O obrót obligacjami Pożyczki Narodowej

Memoriał związków zawodowych pracown. bankowych

Z Warszawy donoszą:
Związki zawodowe pracowników bankowych przedstawiły Ministerstwu Skarbu memoriał w sprawie obrotu obligacjami Pożyczki Narodowej. Bankowcy proponują, aby rozszerzono możliwość lokowania obligacji przez świat pracy, przez wydanie rozporządzenia,

nakazującego przyjmowanie obligacji Pożyczki Narodowej, jako kaucyj mieszkanio- wych w domach Z. U. P. U., dalej jako kaucyj składanych pracodawcom itp., przez co nastąpiłoby ułatwienie lokaty wspomnianych obligacji dla pracowników umysłowych.

Odprawa dla prowizorycznych funkcjonariuszów państwowych

Rozporządzenie Rady Ministrów z 20 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnym prowizorycznych funkcjonariuszów państwowych stanowi, iż prawo do odprawy na mocy art. 44 ustawy emerytalnej służy wszystkim funkcjonariuszom prowizorycznym, z którymi został rozwiązany stosunek służbowy i którzy nie nabyli prawa do emerytury jedynie z powodu braku wymaganej wyслуги emerytalnej, o ile przytem ostatnio nieprzerwanie pełniona służba trwała co najmniej 12 miesięcy.

Celem wyjaśnienia tego przepisu Minister-

stwo Skarbu wydało okólnik, stwierdzający, że warunkami, pod jakimi funkcjonariuszom prowizorycznym może być przyznana odprawa, są: 1) brak wyслуги emerytalnej, wymaganej do nabycia praw emerytalnych, 2) pełnienie służby przed rozwiązaniem stosunku służbowego w ciągu 12 miesięcy bez przerwy. Skoro tylko istnieją te dwa warunki, funkcjonariusz prowizoryczny ma prawo do odprawy, chociażby nawet nie odpowiadał warunkom art. 44 ustawy emerytalnej, wskazują bowiem na to wyrazy rozporządzenia „wszystkim funkcjonariuszom prowizorycz-

nym”. Prawo do odprawy na mocy omawianych przepisów jest zupełnie niezależne od prawa do otrzymania uposażenia w służbie czynnej za okres wypowiedzenia, względnie w przypadku rozwiązania stosunku służbowego bez wypowiedzenia — za okres, w którym zgodnie z pismem nominacyjnym wypowiedzenie powinno być nastąpić. Odprawę przyznaje i wymierza Państwowy Zakład Emerytalny.

Ciekawe rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego

Z Warszawy donoszą:

Izba cywilna Sądu Najwyższego ogłosiła zasadnicze orzeczenie w przedmiocie skargi o przyznawanie prawa ubogich. Mianowicie przy zastosowaniu nowej procedury cywilnej wynikła wątpliwość, czy sąd najwyższy może rozpatrywać skargę kasacyjną wniesioną przeciwko postanowieniom sądów drugiej instancji w sprawie przyznania prawa ubogich. Sąd najwyższy orzekł, że tego rodzaju skargi kasacyjne są dopuszczalne. Orzeczenie to będzie miało doniosłe znaczenie dla osób prowadzących procesy majątkowe. Czesłokroć bowiem zdarzało się, że w toku takich procesów strony nie miały funduszy na dalsze prowadzenie sprawy.

3000 żwirników strejkuje w Warszawie

Z Warszawy donoszą:

Przedstawiciele przedsiębiorstw wydobywania żwiru z Wisły wypowiedzieli dotychczasowe umowy z dniem 15 lipca br. Przedsiębiorcy domagają się obniżenia plac. Wobec wypowiedzenia umowy w przyszłym tygodniu wybuchnie strejk około 3.000 żwirników.

Kto będzie komendantem Obozu Izolacyjnego?

Z Warszawy donoszą:

Komendantem obozu izolacyjnego w Berezie Kartuskiej ma zostać podobno nie p. Szeier, lecz p. Greffner, podinspektor policji i zastępca komendanta policji wojskowej. Co do sędziego, to wbrew pierwotnym pogłoskom podobno sędzią do spraw obozu izolacyjnego jeszcze nie został wyznaczony.

Nowy rząd japoński

Z Tokio donoszą:

Nowy rząd japoński, na którego czele stanął Keisuko Okada został uformowany. Polityka zagraniczna Japonii nie ulegnie żadnej zmianie. Hirota pozostaje nadal ministrem spraw zagranicznych. W skład nowego rządu weszli również dwaj inni członkowie gabinetu Saito: admirał Osumi, który został ministrem marynarki i gen. Haiaszi, który jest nadal ministrem wojny. Teke ministra finansów objął Masomubo Fudzi. Ministrem sprawiedliwości jest Naoszi Ohara.

TU WYCIĄCI

Humor

— 448 —

NA WIECU.
Mówca: — Dewiza naszego Państwa jest: „Równe prawa dla obywateli i równe obowiązki”.

Głos z grona publiki:
— Tak jest, tylko z małą zmianą. Każdy obywatel naszego kraju ma „równe prawa do klepania biedy i równe obowiązki do placenia podatków”.

KONSERWA.
— Co to jest konserwa?

— Raz jest to pokarm z ryb lub z mięsa w szczelnie zalutowanej puszcze, drugi raz jest to partja polityczna, z księciem Januszem Radziwiłem na czele.

— A czym się konserwa odznacza?

— Tem, że do pierwszej, jak i do drugiej świeże powietrze żadną miarą dostać się nie może.

WIEDZA WOJSKOWA.

— Wyporek, co to jest strategia?

— Melduję posłuszenie, panie szeryfanie, strategia jest to, jak się nie ma amunicji a strzela się dalej, żeby nieprzyjaciela nie zatrzymał jej braku!

sta. Markiza, wzruszając ramionami, kazała mu zanieść te do pokoju chorego, gdzie Uraka postawiła łód i lekarstwo na boku, pod ścianą.

Piękna Nubijka udała się na spoczynek, kołysana błogą nadzieją, że chory nie dożyje jutra.

Nadzieje jej nie spełniły się jednak. Januszowi jakkolwiek Uraka nie dała ani okładów z lodu, ani lekarstwa, nietylko żył, ale na dobitkę miałczył i to po polsku. Co będzie, gdy profesor usłyszy te majaczenia?

Ale markiza miała szczęście. Gdy lekarz zjawił się znowu, chory spał właśnie, zmęczony gorączką. Profesor zapisał tedy nowe lekarstwo i oddalił się, zdziwiony trochę uporczywością gorączki.

Markiza nie traciła jednak nadziei, że chory nie przeżyje doznanego wstrząśnienia.

Wieczorem tymczasem zjawiła się u niej Uraka z wieścią, że chory ma się lepiej, gdyż dała mu lekarstwo, przepisane przez doktora.

Markiza oburzyła się na nią za to sprzeciwianie się jej woli, ale stara rzekła, iż uczyniła to tylko dla zmylenia profesora, dla uspienia jego podejrzeń, gdyby powziął jakieś.

— Nie lekaj się gołąbko, nie wyzdrowieje nasz pacjent! — rzekła jej uspakajająco. — Nauczyłam się w Afryce przyrządzać truciznę, która zgładzi go ze świata ta, że nikt się nie domyśli, iż to myśmy go zabiły. Niech sławny profesor, nie wiem ile zadaje sobie trudu by wyleczyć tego człowieka, wystarczy kilka kropli mego płynu, by się przeniósł do wieczności. Ale na przyrządzenie go potrzebuje kilku dni.

— 445 —

— Zdaje mi się, że niewiele mu się należy! — odrzekł murzyn. — Niech się pani jednak uspokoi. To był jakiś pijak, który zapewne został zraniony, w bóje.

Ale kobieta, nie zważając na jego słowa, kazała zdumionemu murzynowi postarać się o drugi automobil, którymby mogli przewieźć nieszczęśliwego do jej domu.

Rozkaz jej szybko został spełniony i w kilkanaście minut potem wniesiono Janusza, ciągle jeszcze nieprzytomnego, do pokoju wspaniałej willi, położonej tuż nad morzem. Złożono rannego w sypialni, umyto, ubrano w czystą bieliznę i położono na łóżku.

Kobieta, która ze swego buduaru wydawała potrzebne rozporządzenia, przywołała do siebie starą swą sługę. Urakę.

— Czy posłałaś po lekarza?

— Tak jest, moja gołąbko! Posłałam Mahometa po profesora Umbertiego, znakomitego chirurga, jak mi rozkazałaś. Poleciłam mu też, by nie opowiadał profesorowi szczegółów wypadku.

— Dobrze, Urako! Wolałabym jednak, by profesor nie zastał już tego człowieka przy życiu.

W kilka minut potem przed piękną willą zatrzymał się automobil, wiozący sławnego chirurga. Zdumiał on się, wszedłszy do urządzonej z nadzwyczajnym wprost przepychem willi, jakkolwiek był trochę przygotowany na tę niespodziankę. W całej Genewie bowiem mówiono wiele o osobliwych fantazjach markiza i markizy di Rovigno.

Podobno markiz przebywał przez długie lata w Afryce na dworze Menefika abisyńskiego, gdzie

KRWAWY ROZRUCHY W AMSTERDAMIE

Starcia między policją a komunistami

Amsterdam, 5. 7.

W Amsterdamie w środę wieczorem w kilku częściach miasta doszło do poważnych rozruchów wskutek obniżenia wsparcia dla bezrobotnych. Interwenjowały silne oddziały policji. Demonstranci obrzucali policję kamieniami, kostkami brukowymi i innymi przedmiotami.

Rozruchy trwały przez całą noc. Wiele osób rano, gdyż policja musiała użyć broni palnej. Wnocośnie odbyły się burzliwe demonstracje przeciw narodowym socjalistom holenderskim, którzy na ten sam wieczór zapowiedzieli zebranie. Tłumy wzburzone nie dopuściły do odbycia zebrania.

Demonstranci w czasie rozruchów w ub. środę utworzyli szereg barykad z latarni, płyt itp. Przez całą noc policja znajdowała się

w ostrem pogotowiu, nie dopuszczając do dalszych demonstracji.

9 tys. żydówek wyjedzie do Palestyny w charakterze narzeczonych

Centralny wydział palestyński w Warszawie otrzymał zawiadomienie od agencji żydowskiej w Jerozolimie, że rząd palestyński udzielił pozwoleń wjazdowych do Palestyny dla narzeczonych stałych mieszkańców Palestyny.

Dotychczas zarejestrowało się w agencji żydowskiej 9000 młodych żydów, za-

mieszkałych w Palestynie, reflektujących na przyjazd narzeczonych z Polski. W najbliższych dniach centralny wydział palestyński otrzyma kilkadziesiąt pozwoleń wjazdu dla emigrantek, które się udadzą w charakterze narzeczonych. Dalsze pozwolenia będą wydawane w miarę zapotrzebowania.

Aresztowanie mordercy Korngolda

Z Warszawy donoszą:

Ubiegłej nocy warszawska policja śledcza aresztowała zabójcę administratora kilkunastu domów w Warszawie Korngolda — Stanisława Śmietańskiego. Śmietański nie żyje ze swą żoną od piętnastu lat, posiada dwie kochanki.

Po zbrodni Śmietański ukrył się w mieszkaniu swej kochanki Dziewiątkowskiej, gdzie w nocy aresztowano go. Zabójca był pijany i stawiał policji opór. Po dłuższych wysiłkach obezwładniono go i przewieziono do więzienia przy ul. Dzielnej.

Komornik skradł kilka tysięcy złotych

Z Warszawy donoszą:

Prokuratura stołeczna Sądu Okręgowego doręczyła akt oskarżenia b. komornikowi Henrykowi Lacerda, usuniętemu ze stanowiska za popełnienie nadużyć. Lacerda sprzeniewierzył depozyty klientów w wysokości kilku tysięcy złotych.

Zamówienia sowieckie dla hut polskich

Z Warszawy donoszą:

W środę wyjechał do Moskwy nowy kierownik przedstawicielstwa handlowego Sowietów w Polsce p. Tamarin. Wyjazd p. Tamarina pozostaje w związku z nowymi zakupami w Polsce, zwłaszcza z zamówieniami w hutach polskich.

100 zabitych i 1900 rannych w Nowym Jorku

Z Nowego Jorku donoszą:

Obchód święta narodowego pociągnął za sobą, wielką liczbę ofiar w ludziach. Według tymczasowych obliczeń w samym Nowym Jorku około 100 osób poniosło śmierć. Większość wypadków śmiertelnych została spowodowana katastrofami samochodowymi lub utonięciem. Liczba rannych jest bardzo wysoka i dochodzi do 1900 osób

Szczegóły upadłości Geyera 2000 robotników bez pracy

O upadłości firmy Geyer w Łodzi donoszą następujące szczegóły:

Firma poniosła ogromne straty materialne. Z początkiem wojny po raz pierwszy straciła 5 milionów rubli w złocie, złożonych w bankach rosyjskich, następnie w czasie okupacji niemieckiej firma straciła na towary i maszyny zarekwirowanych przez Niemców około 7 milionów franków szwajcarskich w złocie.

Kryzys przyniósł ponowne straty, tak, że w roku 1931 przedsiębiorstwo zmuszone było zaciągnąć pożyczkę w wysokości 200.000 funtów szterlingów, gwarantowaną przez rząd. Toteż upadłość firmy Geyera odbija się najbardziej na kieszeni rządowej.

W normalnych warunkach pracy firma Geyera zatrudniała przeszło 3.000 robotników, w ostatnich czasach pracowało w niej jeszcze 2.000. Te 2.000 obecnie zostaje pozbawione pracy.

Głównymi wierzycielami upadłej firmy są zagraniczni dostawcy, skarb państwa z tytułu zaległych podatków w wysokości 2.223.000 zł. i Towarzystwo Kredytowe Przemysłu na sumę 2.400.000 zł. W ciągu ostatnich lat firma straciła 7 milj. złotych, a w ostatnich 5 miesiącach straty wynosiły 700.000 zł.

Wycieczka węgierskich kolejarzy w Katowicach. Węgierki w strojach ludowych. Ag. Fot. „Polonji“ i „Siedmiu Groszy“. Fot. C. Datka.

TU WYCIACI

— 446 —

zebrał nadzwyczajnie powszechnie bogactwa. Żonę jego nazywano też powszechnie piękną Nubijką.

Markiza powitała profesora lekkim skinieniem głowy.

— Słyszałem już od szofera, — ozwał się lekarz, — że spotkał panią nieszczęśliwy wypadek. Murzyn nie miał mi jednak opowiedzieć bliższych szczegółów o nim.

— Niech pan ratuje mego męża, profesorze! — zawołała młoda kobieta, przytykając chusteczkę do oczu. — Gdyśmy wracali dzisiaj w nocy autem do domu, mąż mój, wychyliwszy się z wozu na skrócie ulicy, w celu przypatrzenia się jakiemuś zbiegowiskowi, wypadł nagle z samochodu i dostał się pod jego koła.

— Czy wzywała już pani jakiego lekarza z sąsiedztwa? — zapytał profesor.

— Nie, profesorze! — odpowiedziała markiza trochę zmieszana. — Wołałam zasięgnąć porady od razu takiej znakomitości, jak pan.

Zamilczała ona, że uczyniła to z obawy, by któryś z blisko mieszkających lekarzy nie poznał, iż rannym nie jest jej mężem.

Chodźmy więc do pacjenta! — rzekł lekarz, dziękując ukłonem za komplement.

Markiza poprowadziła go przez szereg pokoi, urządzonych z istic wschodnim zbytkiem.

W pokoju chorego panował półmrok. Na żądanie lekarza zapalono lampę.

Gdy rozchyłono zasłony łóżka, markiza rzuciła pobieżnie ckiem na rannego. Odwróciła się jednak szybko, gdyż widok pokrwawionej, spuchniętej twarzy Janusza nappełnił ją wstrętem.

— 447 —

Podczas, gdy lekarz badał chorego, ona zamieniła porozumiewawcze spojrzenia z obecną również w pokoju Uraaką.

Wreszcie profesor powstał i rzekł:

— Rana na głowie markiza wygląda na niebezpieczniejszą, niż jest w istocie. Stan jest oczywiście groźny, bo jakkolwiek kości są całe, chory dostał wstrząśnienia mózgu. Wszystko zależy od należytego pielęgnowania pacjenta. Przedewszystkiem proszę zastosować okłady z lodu, a dla podniesienia czynności serca, zapiszę lekarstwo, z którym się jednakże należy ostrożnie obchodzić, gdyż zażyte w większej ilości, mogłoby spowodować śmierć.

Markiza nie była zbyt uradowana tą pocieszającą wieścią. Przeciwnie nawet, z trudem zdołała ukryć rozczarowanie. Podziękowała jednak na pozór serdecznie lekarzowi i pożegnała go uwrzeźmie.

Po jego odejściu przywołała do siebie Uraakę i długo z nią o czemś rozprawiła. Potem usiadła przy biurku i napisała co następuje:

Kochany Rudolcie!

Wszystko idzie lepiej, niż się spodziewałam. Znalazłam to, czego szukałam. Nie wracaj więc na razie i staraj się, by cię nie widziano. Napisz do mnie pod znanym adresem. Tysiąc całusów i uścisków.

Twoja „pantera“.

Włożyła list do koperty, na której napisała napępujące nazwisko:

Signore Rodolfo, Palermo (Sycylja) Poste-restante“.

Właśnie, gdy skończyła pisać list, wszedł Mahomet z łodem i lekarstwem, które przywiózł z mia-

Humor

W SADZIE.

— Połamałaś pani krzesło na plecach męża?

— Tak pani sędzio, ale stało się to przypadkowo.

— A więc nie zamierzałaś pani bić go?

— Zamierzałam bić, ale nie chciałam wcale połamać krzesła.

WŁASNA DRUŻYNA.

Panu Kapściowi urodził się szósty syn. W rodzinie panuje wielką radość z tego powodu.

— Wiesz, tatusiu — oświadczył najstarszy synek pana Kapścia — jak tak dalej pójdzie, to za pięć lat będziemy mogli wystawić własną drużynę footballową!

W CUKIERNI NA GEN-SZEGAS.

— Stuchajcie, stuchajcie! Urządzą mobilizację. Powołują do wojska do Palestyny tych żydów, którzy służyli w wojsku.

— Uj, ja się z początku przestraszyłem, ale jeśli on powołuje tylko tych, co służyli w wojsku, to ja się uspokoiłem, bo takich będzie niedużo.

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Mistrzostwa lekkoatletyczne Polski dla pań Śląsk będzie najliczniej reprezentowany

W sobotę i niedzielę odbędą się w Warszawie (na stadionie AZS) mistrzostwa lekkoatletyczne Polski pań. Do zawodów zgłoszono 44 panie — cyfrę bardzo skromną, zwłaszcza w zestawieniu z ambicjami, jakie posiada polska lekka atletyka kobieca.

Rekord ilości zgłoszeń posiadają kluby Śląskie z Pogonia katowicka na czele (11 zawodniczek). Stare potęgi, stare sławy z AZS, Polonia i Warszawianka zniknęły prawie do szczytów w tabeli. Na specjalnie zainteresowanie zasługują start Walasiewiczówny. Ta jedna kobieta może wynikami swymi zainteresować nie tylko publiczność stołeczną, lecz zwrócić na Warszawę uwagę całego świata. Walasiewiczówna, kończąc rekonesans odciętej nogi, startować będzie tylko w konkurencjach sprinterskich.

Ze zgłoszeń indywidualnych zaciekawienie budzi start Woynarowskiej, po raz dwunasty próbującej swych sił w mistrzostwach Polski i stale odgrywanej w nich pierwszoplanową rolę.

Natychmiast po mistrzostwach PZLA ustali reprezentację Polski na mecz z Niemkami (15 lipca). Wyznaczone zawodniczki zostaną skoszarowane w obozie treningowym na Bielanach, który jednocześnie traktowany jest jako etap wstępny przygotowani do Igrzysk Kobiety w Londynie.

Poniżej podajemy pełną listę zgłoszeń do mistrzostw:

AZS Warszawa: Cejzikowa, Nowacka, Woynarowska, Grażyna (Warszawa): Walasiewiczówna, Chnzanowska, Kałużyna, Skra (Warszawa): siostry Wencłówny, Chabierówna i Sawicka. AZS (Poznań): Zakrzewska, Mondrałówna, Świdzka, Przygórska, Karnaśka, Pieniążkówna. Warta (Poznań): Kryżanika. ŁKS. (Łódź): Kwaśniewska, Smętków-

na, Jeżewiczówna. Zjednoczone (Łódź): Suknińska, Sokół (Pabjanice): Wajsówna, Hasmona (Lwów): Horstejnówna. AZS (Lwów) Batiukówna. Małkabi (Wilno): Lewinówna, Makkabi (Kraków): Freiwaldówna, Gottliebówna. Sokół (Czeladź): Segna. Stadion (Król. Huta): Hanysówna, Szczesna, Orłowska, Sikorzanka, Orzełówna. Pogoń (Katowice): Białasówna, Preissówna, Bytomska, Szuasówna,

Wasilewska, Rakoczanka, Lubkowiczówna, Wydnowska, Biskupówna, Kieronimówna, Świeńczykowska.

Przewidujemy następujący podział zwycięstw: 60, 100 i 200 mtr. — Walasiewiczówna. 800 mtr. — Nowacka, płotki — Freiwaldówna, skok w dal i w zwyz — Przygórska, kula — Lewinówna, dysk — Wajsówna, oszczep — Kwaśniewska.

Powrót sztafety motocyklowej S. M. i K. z Gdyni do Katowic

Staraniem Kolejowego Oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej w Katowicach wyjechała 29 czerwca br. o godz. 12 sztafeta motocyklowa Kolejowego Przystosobienia Wojskowego z Katowic do Gdyni i wzięła udział w uroczystościach Złotu Młodzieży podczas Święta Morza.

W czasie defilady przed trybuną Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej sztafeta zatrzymała się i kierownik sztafety p. Paweł Szczeponik wręczył Panu Prezydentowi skrzynkę z napisem „Szczęść Boże Polskiemu Morzu”, zawierającą bryłę węgla i stał od Społeczeństwa Śląskiego. Skrzynka została artystycznie wykonana i pomalowana przez p. prof. Ligonia z Katowic.

Po defiladzie o godz. 19 na Kamiennej Górze obok Domu Zdrojowego nad morzem odbyło się uroczyste sadzenie 4-ch sadzonek drzewka „cis”, które sztafeta przywoziła od źródła Wisły.

Po złożeniu raportu przez kierownika szta-

fety p. Szczeponika Panu Ministrowi Przemysłu i Handlu Rałchmanowi, dokonali sadzenia drzewek osobiście: p. Minister Przem. i Handlu Rałchman, p. Generał Orlicz-Dreszer Prezes Ligi Morskiej i Kolonjalnej, p. Wojewoda Pomorski Kirtiklis, p. Komisarz Rządu Sokół, p. Komendant Złotu Młodzieży Łowiński, Generalny Sekretarz Komitetu Święta Morza p. Bartoszczyk przy udziale przedstawicieli społeczeństwa polskiego.

W dniu 2 b. m. uczestnicy sztafety zwiedzili miasto, port motorówką „Rekin”, poczem w dniu 3 b. m. po nabraniu wody z morza w specjalnej urnie wyjechali z powrotem do Katowic.

W sztafecie wzięli udział pp. Paweł Szczeponik — kierownik sekcji, Jan Gałuszka, Paweł Hain, Wiktor Kubica, Wilhelm Berg i Józef Gąszcz, wszyscy członkowie K. P. W. Ogniska Dyrekcyjnego Katowice i Kol. Oddz. L. M. i K. w Katowicach.

Zawody ligowe „Ruch” — „Warszawianka” w Wielkich Hajdukach

Po dłuższej przerwie, spowodowanej meczami wyjazdowymi będziemy w nadchodzącą niedzielę, 8 bm. mieli możność zobaczenia na boisku K. S. Ruch w Wielkich Hajdukach, przy ul. Kalina, interesujących zawodów ligowych pomiędzy mistrzowską drużyną Ruchu a Warszawiakami.

Zawody te budzą wielkie zainteresowanie na Śląsku, zwłaszcza że publiczność pragnie zobaczyć swego pupilka mistrza „Ruchu”, który w rok bież. swoimi wynikami zadziwia polski świat sportowy i jest dotychczas — na rozegranych 9 meczów o mistrzostwo — niepokonany.

Sukces ten jest godnym uwagi, temwięcej, że osiągnęła go drużyna, dysponująca tak świetnym napadem, dostarczającym dla widza tyle emocji i słusnie uchodzi obecnie za

najlepszą drużynę piłkarską w Polsce.

Niedzielną przeciwnik mistrzowskiego Ruchu, K. S. Warszawianka zdając sobie sprawę z ważności tego spotkania czyni usilne starania, by mecz wygrać, zjeżdżając na Śląsk w najsilniejszym składzie. Natomiast drużyna Ruchu wystąpi również w najlepszym składzie, z wyjątkiem skontuzjowanego Gienzy, którego zastąpi jeden z graczy młodszej drużyny.

Zawody zapowiadają się wobec tego niezwykle interesująco i ściągają niewątpliwie pokazną ilość widzów, przychem drużyny dołożą wszelkich sił, by wyjść z spotkania zwycięsko, a zwłaszcza Ruch będzie się starał nie zawieść pokładanych w nim nadziei. Początek zawodów o godz. 17,30. Sędziować będzie p. Gruszka.

Najbliższe imprezy lekkoatletyczne w Katowicach Ciekawe zawody na boisku „Pogoń”

Zapowiedziane na 29 czerwca br. zawody lekkoatletyczne o nagrodę przechodnią prezydenta miasta dr. Kocura zostały przełożone na dzień 22 bm. Zawody te odbędą się w pełnym programie lekkoatletycznym. Zgłoszenia kierować należy pod adresem K. K. S. Pogoń Katowice, Miejska Kasa Oszczędności, p. Banaszak. W zawodach przystąpić zamierzają wzmna: Pogoń, Poczta P. W., 06 Katowice, Sokół I Katowice, Sokół II Katowice, Sokół Bogucice, Kolejowe P. W., Sokół Ligota, SMP, PZP, RKS. Wskazaniem byłoby, by w zawodach tych udział brały wszystkie zrzeszenia sportowe na terenie Wielkich Katowic.

W niedzielę, 14 bm. na boisku Miejskim (dawn. Pogoń) organizuje KS, 06 Katowice, swoje pierwsze zawody lekkoatletyczne, po szeregach latach nieczynności. Przeciwnikiem 06 Katowice będzie drużyna Pogoni katowickiej. Zawody odbędą się w następujących konkurencjach: biegi 100, 400, 3000 m., 200 m. przez płotki, skoki w dal, w zwyz, o tyczce, rzuty oszczepem, dyskiem, młotem i pchnięcie kulą. Sztafeta olimpijska i 4x100 m. (n)

K. K. S. „Pogoń” sekcja lekkoatletyczna

Sekcja lekkoatletyczna K. K. S. „Pogoń” Katowice, niewątpliwie zajmie czołowe miejsce w Polsce w sporcie lekkoatletycznym, jeżeli jako miernik brana będzie pod uwagę liczebność członków czynnych. W szeregach „Pogoni” ćwiczy bowiem więcej jak 200 ludzi, wykazujących dość wysoki poziom sportowy. Do samych zawodów o mistrzostwo stawało 156 zawodników i zawodniczek, którym też „Pogoń” zawdzięcza czołowe miejsce, jakie zajęła w tegorocznych zawodach o mistrzostwo Śląska. Znamiennym jest fakt, że jeszcze w kwietniu br. sekcja lekkoatletyczna licząca zaledwie 20 czynnych człon-

ków, zagrożona była likwidacją. Szybki, imponujący rozwój „Pogoni” zawdzięcza swemu sprężystemu kierownictwu, w skład którego wchodzi: dr. Bałowski, Jerzy Anders, dyr. Szczykowski, Drożdżyński, Szczepański, Banaszak, Jan Rakoczy i red. Nogaj.

W związku z rozwojem sekcji lekkoatletycznej „Pogoń” na jednym z ostatnich zebrań zarządu, przeprowadzono reorganizację klubu. Stanisława Ziembę mianowano naczelnym instruktorem. Na instruktorów powołano: Mężczyzn klasy A — Miller; kobiet klasy A — Szuasówna; mężczyzn klasy B — Szczepański; kobiet klasy B — Stanoszówna; mężczyzn klasy C — Szymański; junjorów — Józef Chmiel; old-boyów — dr. Miński; grupa nowowstępujących pań — Jeleniewska; grupa nowowstępujących panów — Dudzik; opiekun i instruktor młodzieży rzemieślniczej — Jan Rakoczy. Na kapitanów drużyny powołano: klasa A mężczyzn — Inz. Nowosielski; klasa A kobiet — Wasilewska; klasa B mężczyzn — Musiał; klasa B kobiet — Nitschówna; klasa C mężczyzn — Golbeck; drużyna junjorów — Kapias; drużyna old-boyów — Szczykowski. Wyżej wymienieni tworzą wydział techniczny i biorą udział w zebraniach zarządu sekcji.

Zarząd sekcji K. K. S. „Pogoń” podaje do wiadomości, że p. Albin Koczur oraz p. Józef Herlich, nie są reprezentantami klubu w zarządzie SOZLA, gdzie zajmują stanowiska członków zarządu. (n)

Berry i Crawford w finale w Wimbledonie

Na centralnych kortach w Wimbledon rozgrywane były wczoraj półfinały gry panów. Najpierw toczyła się walka pomiędzy Amerykaninem Shieldsem a Australijczykiem Crawfordem. Walka ta trwała dwie godziny. Pierwszą sety wygrał Shields, a potem Craw-

ford przyszedł do swojej formy i we wspaniałej grze zdobył następne trzy sety, bijąc Shieldsa 2:6, 4:6, 6:4, 6:4.

Następna walka półfinałowa toczyła się pomiędzy Anglikiem Perry a Amerykaninem Woodem. I tutaj walka była niezwykle ciężka, długa i toczyła ze zmiennym szczęściem. Pierwszy, trzeci i piąty set wygrał Perry, bijąc Wooda, który wygrał drugi i czwarty set. Wynik 6:2, 3:6, 7:5, 5:7, 6:3. Do finału więc o mistrzostwo Wimbledon wchodzi: Australijczyk Crawford i Anglik Perry.

Sport na Śląsku T. E. SOŁA OŚWIĘCIM — K. S. 06 MYSŁOWICE 3:2.

Ostatni mecz „Soły” o mistrzostwo klasy A. Do powyższych zawodów „Sola” wystawiła odmłodzony skład, odnosząc wcale zasłużone zwycięstwo. Przebieg zawodów interesujący. Początkowe minuty ubiegają w naprzemienu. Po pauzie sytuacja się wyjaśnia. Napad Soły zagrywa coraz to lepiej, wywalczając sobie zwycięstwo. Bramki dla Soły zdobyli Bibrzycki 2 i Neumann. Sędzia p. Dreinerst dobry.

AMATORSKI — POLICYJNY KATOWICE.

W sobotę, 7 bm. o 18 rozegrają pow. klubu na boisku A. K. S. w Król. Hucie zawody przyjacielskie. Dochód z zawodów przeznaczony będzie na rzecz Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

STRZELEC ORNONTOWICE — S. M. P. PRYZSOWICE 2:1 (0:1)

S. M. P. Przysowice gościło w ub. piątek drużynę Strzelca Ornontowickiego, któremu po zaciętej i równorzędnej grze uległa w wyższym stosunku. Goście przeważali szczególnie w drugiej części meczu, to też zasłużyli na zwycięstwo. Dla zwycięzców bramki zdobyli Regula i Kornas. Poza tem u gości na wyróżnienie zasługują bramkarz Szal, który obronił kilka niebezpiecznych strzałów.

STRZELEC ORNONTOWICE — KOMB. UNJA KONCZYCE — STRZELEC BUJAKÓW 3:1 (1:1)

Mecz ten stoczyły został na złym boisku w Bujakowie podczas ulewy, co utrudniało grę. Drużyna Strzelca Ornontowickiego i tym razem zwyciężyła, mając za przeciwników kombinowany zespół, którego trzon stanowili gracze Unji kończyckiej. W zwycięskim zespole spisało się dobrze trio obronne, z doskonałym Kałuża na czele. Bramki zdobyli Pichom G., Kałuża i Regula.

sporł w Zagłębiu Dabrowskiem NOWINKI PIŁKARSKIE.

Mecz P. K. S. Unja w Częstochowie ma prowadzić p. Sznajder z Krakowa.

— P. Bajor w Czeladzi przyjmuje zapisy kandydatów na mecz do Częstochowy autobusem. Cena 3,50 zł. w obydwie strony.

— R. K. S. Brzeszcze zakwalifikował się do rozgrywek międzyokręgowych o mistrzostwo robotnicze Polski.

Sporł w Oświęcimiu R.o.K. S. OŚWIĘCIM — T. S. CZARNI II OŚWIĘCIM 1:3

W ub. niedzielę rozegrała druga drużyna T. S. Czarni zawody o mistrz. klasy B. Podokręgu Bielsko-Biała. Przebieg zawodów dość interesujący. Pierwsza połowa zawodów upływa pod znakiem przewagi R. K. S-u. Po przerwie „Czarni” obejmują inicjatywę i w krótkich odstępach czasu zdobywają 3 bramki, przez Hutnego St. 2 i Kamińskiego Stefana. Dla R. K. S-u jedną bramkę zdobył Liber.

R. K. S. BRZESZCZE II — T. S. SOŁA OŚWIĘCIM II 0:27

Zawody o mistrz. kl. B. Podokręgu Bielsko-Biała. Przez cały przeciąg zawodów przewaga „Soły”, która nie dopuściła do głosu przeciwnika bramki, dla „Soły” zdobyli Bercał 5, Cykarski i Sagan po jednej. Sędzia nie mając trudnego zadania — dobry.

Ogłoszenia

ELEKTROWNIA w Radomiu pragnąc uprzyścić korzystanie z taniego prądu od stycznia br. wprowadziła taryfę blokowa. 749

POTRZEBNY zaraz pomocnik krawiecki. Paruzel, Zgoda, 11-go Listopada 15. 761

UCZEN do składu kolonjalnego, możliwie absolwent szkoły handlowej, język polsko-niemiecki, zaraz poszukiwany. Zgłoszenia do „Polonii” Rybnik pod „Uczeń”. 762

SINGER maszyna 75 zł., nowa maszyna 250 zł., krawiecka maszyna 120 zł. na raty sprzeda Katowice, Jagiellońska 7, mieszkanie 5. 2831d

OSTRZEGAM! Za wszelkie długie mojej żony Eleonory Moszkowej z domu Kubica, Szopienice, ul. Marsz. Piłsudskiego 33, nie odpowiadam. Jan Moszko.

UNIEWAŻNIAM zgubioną książeczkę wojskową, kartę cyrkulacyjną, oraz wszelkie inne dokumenta. Krawczyk Leon, Katowice III. 765

OSTRZEGA się przed kupnem skradzionego roweru marki „Union” nr. 125495, Wiadomości zgłaszać w policji Bielsko, 764

Sporł w dniu „Święta Morza” w Oświęcimiu

Dnia 29 ub. m. urządzono staraniem harcerzy II zawody kajakowe i pływackie na Solu. Przebieg poszczególnych konkurencji przedstawia się następująco:

1) Wyścigi jedynek męskich: I miejsce obsada Dylk Erwin (Harcerze) czas 57,3 sek. II miejsce Latko Stan. (Harcerze) 1,02 sek. III. Cwiklicki Jan (KIPW.) 2) Wyścigi jedynek żeńskich: I miejsce Cwiklicka (Harc.), II — Churówna (Harc.) 3) Wyścigi dwójek męskich: I miejsce Dylk — Latko (Harc.) 55 sek. II — Szczerbowski 1 min. 2 sek. (Harc.) 4) Wyścigi dwójek mieszanych: I miejsce Cwiklicka — Wilkosz, II — Pomieślarczykówna — Dylk obie (obsady harcerzy).

Splaw z przeniesieniem kajaka do przystanku harcerskiej, trasa splawu wynosiła 800 m. I miejsce zajęła obsada drużyny harcerskiej, w składzie: Dylk Erwin — Latko Stan. II — Kowalowski — Penkala (Zw. Strzel. Oświęcim I.) III — Wilkosz Julian (Harc.) IV — Bracla Piotrowscy (Zw. Strzel. Ośw. I.)

Nagrodę przechodnią, drużynowo zdobyła drużyna harcerska 14 pkt. II miejsce Związek Strzelecki Ośw. I. III — K. P. W. Nagrodę w postaci pucharu i modelu jachtu „Zorza” poraz pierwszy zdobyła drużyna harcerska. Przebieg zawodów pływackich był następujący: Trasa wynosi 100 m. z prądem rzeki Soły; I miejsce zajął Szczerbowski Józef (Harc.) II — Koraczek Jan (Zw. Strzel.) II — Szczerbowski Jan. Nagrody zwycięzcom zostały wręczone przez kpt. Korybskiego. W skład komisji sędziowskiej wchodził pp. kpt. Korybski, dr. Radwański, Wilkosz Edw. i Drozd.

REPREZENTACJA BRZESZCZ — T. S. CZARNI, OŚWIĘCIM 3:2

Powyższe zawody z cyklu gier na Podokręgu Bielsko - Biała. Początkowo zawody miały być rozegrane jako mecz reprezentacji Oświęcim — Brzeszcze, ale z powodu zawodów o mistrzostwo kl. A. T. S. „Soły”, nie mogli gracze „Soły” wziąć udziału w grze. Przebieg zawodów nie interesujący, z powodu zdenerwowania graczy, na co w dużej mierze wpłynął sędzia i zachowanie się publiczności. Publiczność Brzeszcz musi się z tym pogodzić, że tej „pupile” nie grają znów tak dobrze, że muszą zawody wygrać, a gdy coś im nie odpowiada, dają umost swemu niezadowoloniemu, zgola wcale nie w sportowy sposób. P. wiceprezes podokręgu, Zaczek, nawoływał obie strony do gry „fair”, czystej i propagującej sport pliki nożnej, ale to co za demonstrowali Brzeszczanie, nie da się podciągnąć chociażby pod jedno z powyższych „tyczyń” wiceprezesa. Podkollegium Sędziów w Bielsku, powinno także postarać się o to, żeby sędziowie wydelegowani na zawody, przyjeżdżali. Sędzia, wyznaczony na prowadzenie powyższych zawodów, wcale się nie zjawiał. Dopiero po długich sporach i debatach, „panowie gospodarze” zgadzają się na sędziowanie przez p. Buechnera. Jak on zaś poprowadził te zawody, to lepiej o tem nie pisać.

Wielka dobrodziejka ludzkości

Do zgonie ś. p. Marji Curie-Skłodowskiej

Jak już donosiliśmy, w miejscowości Valence sur Rhone zmarła genialna odkrywczyni radu Marja Curie - Skłodowska.

Sp. Marja Curie - Skłodowska była córką profesora gimnazjum warszawskiego, urodzona w Warszawie 7 listopada 1867 r. Matkę, przełożoną jednej z najlepszych w Warszawie pensji, straciła Marja Skłodowska bardzo wcześnie — w 9-tym roku życia. To też na umysłowość młodej dziewczyny wpływ decydujący wywarł ojciec, który cały czas, wolny od zajęć zawodowych, poświęcał dzieciom, kształcąc ich umysł i charakter.

Naukę szkolną zaczęła Marja Skłodowska na pensji p. Sikorskiej, po roku

zaś przeszła do gimnazjum, które ukończyła ze złotym medalem, mając lat 15. Marzyła o wyjeździe zagranicę, na studia uniwersyteckie. Nie mogło to jednak nastąpić prędko. Starsza siostra wyjechała na medycynę do Paryża, ojciec nie miał środków, aby wysłać tam jednocześnie drugą córkę. Kilka lat spędziła więc Marja Skłodowska, pracując już od 16-go roku życia jako nauczycielka, przy czym pomagała materialnie starszej siostrze. Jednocześnie dopełniała swego wykształcenia. Specjalnie pociągała ją matematyka i fizyka. Pracowała w laboratorium fizycznym Muzeum Przemysłu, kierowanym przez brata cioteczynego, późniejszego profesora politechniki, J. J. Boguskiego.

nej tony rudy i gdyby austriackie ministerstwo oświaty nie podarowało nam drugiej tony, stalibyśmy dotąd u początku naszych poszukiwań — oświadczył w r. 1903 prof. Curie. Pomimo posiadania rudy, małżonkowie w dalszym ciągu wal-

czyli z wielkimi trudnościami, wskutek braku odpowiedniego laboratorium, tak, że prowadzili swoje badania nawet przez jakiś czas w jadalni, przez którą przewijało się mnóstwo studentów.

Tragiczny cios

Rok 1906 przyniósł wielki cios naszej rodaczce. Małżonek jej, prof. Curie, przechodzi, jak zwykle zamyślony, ruchliwą ulicą paryską Dauphine. W ostatniej chwili spostrzega nadjeżdżający omnibus: cofa się gwałtownie, ale po to, ażeby wpaść pod wóz ciężarowy. Koła wozu przechodzą przez ciało uczonego. Ambulans przywozi do domu już tylko zwłoki męża.

Duch naszej wielkiej uczzonej nie zalał się pod tym ciosem. Świadomość celu podtrzymuje ją w dalszej pracy. Sorbona ofiaruje jej — pierwszej kobiecie we Francji — katedrę zmarłego męża. Kontynuuje badania, które fundacja Nobla nagradza po raz drugi w r. 1911, tym razem przyznając już tylko jej samej nagrodę.

Ze wszystkich stron świata, ze wszystkich krajów płyną do niej szeroka fala słowa uznania, odznaczenia — sława. Pani Curie miała dwie córki, które wychowały się całkowicie pod jej wpływem. Obie wybitnie uzdolnione. Irena poszła w ślady matki, poświęcając się badaniu ciał radioaktywnych i wyrobiła sobie już wybitne nazwisko w świecie naukowym, gdzie znana jest pod nazwiskiem męża Joliot. Właśnie odbywa obecnie podróż po Europie, ostatecznie przybyła do Wiednia, miała odwiedzić Polskę...

Druga jej córka Ewa poświęciła się muzyce i jako pianistka odniosła już nie jeden sukces na wielkich estradach. Pierwszy raz w Paryżu w r. 1925.

Ciężkie lata zagranicą

Z pracą szkolną zawsze uporała się szybko tak, że wiele jej zostawało czasu, który poświęcała rzeźbie. Wcześniej już należała do jednego z licznych kółek niepodległościowych, co spowodowało, iż rychło znalazła się na liście podejrzanych. Wypadki uprzedzają aresztowanie, Marja ucieka zagranicę i niedługo znajduje się z kilkudziesięciu frankami w Paryżu, aby zapisać się na uniwersytet Sorbony w r. 1891.

Były to ciężkie lata. Marja Skłodowska mieszkała w pokoju na poddaszu, żywi się chlebem i mlekiem. Marja oddaje się z zapałem studjom matematyki i chemii. — Wkrótce udaje się jej otrzymać stanowisko siły pomocniczej w laboratorium prof. Lippmana. Pewnego ra-

zu, gdy musiała zastępować nieobecnego jego asystenta, profesor spostrzega, wyjątkowe uzdolnienie młodej studentki, jej zapał do pracy i poczyna się nią bardziej zajmować. Jeszcze większe zainteresowanie obudziła młoda Polka w drugim uczniu owego profesora, Piotrze Curie. Był on starym kolegą Marji Skłodowskiej. Z chwilą, gdy poznali się, miał on już za sobą kilka rozpraw o krystalografii i był zajęty w szkole przemysłowej jako nauczyciel fizyki. Pomiedzy obojgiem następuje zbliżenie. Ujście dla swych uczuć znajdują zaś we wspólnej pracy naukowej w laboratorium wyższej szkoły chemicznej, mieszczącym się w opuszczonej szopie na podwórzu.

Na szczytach sławy

W r. 1911 ukazuje się wielkie dzieło Marji Skłodowskiej, zatytułowane: „Radioaktywność“ w dwu wielkich tomach, liczących około tysiąca stron, wyjaśniających dzieje, istotę jej odkrycia oraz jego znaczenie dla nauki. W r. 1922 paryska Akademia Nauk przyjmując ją w poczet swoich członków, nie może się jednak zdobyć na to słynna Akademia Francuska, ażeby zaliczyć ją do 40 nieśmiertelnych, jedynie z tego powodu, iż statut dopuszcza jedynie mężczyzn do zasiadania w fotelach tej instytucji.

Sława p. Skłodowskiej przedostaje się za Ocean. Kobiety amerykańskie, chcąc uczcić tę najbardziej uczoną z kobiet, zbierają wielki dar 120.000 na zakupno jednego grama radu oraz udzielenia środków na dalsze prowadzenie badań.

Po podjęciu tego daru wyjeżdża nasza uczona do Stanów Zjednoczonych, a jej podróż po nowym świecie jest jednym pasmem triumfu: amerykańskie uniwersytety urządzają dla niej uroczyste przyjęcia, przyjmuje ją osobiście prezydent Stanów, składając jej wspaniałe upominek.

W r. 1923 w rocznicę odkrycia radu parlament francuski uchwała naszej uczonej roczną pensję honorową w wysokości 40.000 franków, a w r. 1929 nasza rodaczka znów jako pierwsza kobieta świata zostaje mianowana komandorem Francuskiej Legji Honorowej.

Nie trzeba dodawać, że z Ojczyzną utrzymuje najserdeczniejsze stosunki. Głównym ich wyrazem było zapoczątko-

wanie w r. 1921 Instytutu Radowego, który został otwarty w r. 1930 przy osobistym udziale wynalazczyni radu. Pobyt ten, podobnie, jak jej pobyt w r. 1925 dawał za każdym razem asumpt do słusznego należącego się jej hołdów polskiego świata naukowego i społeczeństwa.

Nasza wielka rodaczka była też propagatorką idei pokoju światowego.

Jako uczona, jako kobieta, jako społeczniczka był to pod każdym względem Wielki Człowiek.

Odkrycie radu

Wreszcie w r. 1895 Marja Skłodowska i Piotr Curie łączą się węzłem małżeńskim. W tym samym czasie Marja zdobywa doktorat „Suma cum laude“ i otrzymuje posadę nauczycielki fizyki i matematyki w Ecole Normale (seminarium nauczycielskim w Sevres pod Paryżem).

Oboje małżonkowie w dalszym ciągu pozbawieni pomocy finansowej z zewnątrz prowadzą poszukiwania, które doprowadziły w końcu do odkrycia radu.

Punktem wyjścia tych poszukiwań było stwierdzenie przez francuskiego uczonego Becquerela faktu, że niektóre minerały, a szczególnie t. zw. „pechblenda“ wydzielają promienie, podobne do promieni Roentgena, ale słabsze od nich. Małżeństwo Curie stwierdzają, że intensywność promieniowania zależy od ilości zawartego w niem pierwiastka uranu. Rozpoczynają się długie i żmudne badania wszystkich odpadków rudy, zawierającej blendę uranową, wydobywaną w Joachimstahlu w Czechach, co ułatwia uczy-nym znany geolog Edward Süss. Celemi

wagonami przerabiają niestrudzeni badacze ową rudę i doprowadzają wreszcie do wynalezienia nowego, nieznanego dotąd nauce pierwiastku, obdarzonego zdolnością promieniowania, mianowicie radu.

Rokiem odkrycia radu był rok 1898. Wywołało to niesłychane poruszenie w całym świecie nauki. Jednym zamachem małżonkowie Curie zdobywają nagrodę Nobla, przyznaną po połowie wzmiankowanemu już Becquerel'owi i małżeństwu Curie.

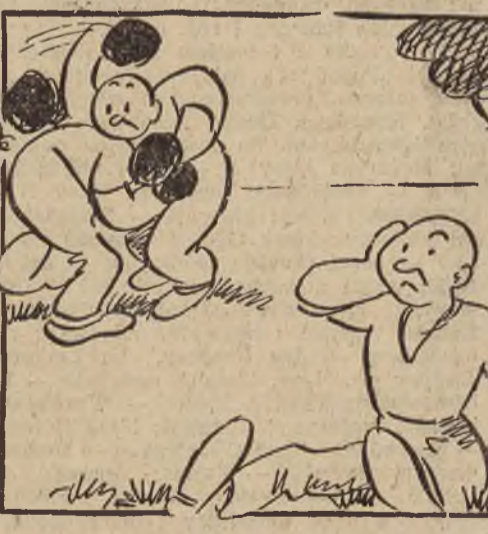
Mimo poprawienia się bardzo wydatnego stosunków materialnych małżeństwa Curie, musieli oni walczyć jeszcze z nie-malymi trudnościami. Jedna tona minerału radioaktywnego kosztowała 20.000 franków złotych, a z tej masy można było otrzymać zaledwie 1/10 część grama radu. Koszty otrzymania całego grama wynosiłyby więc 200.000 złotych franków. Zaledwie rozeszły się wiadomości o odkryciu radu, zaczęła niebywale wzrastać cena jego surowca.

— Gdyby Akademia nie dała nam jed-

Przygody bezrobotnego Froncka

Lecz tym draniom się zdawało, że Froncek im wciąż przeszkadzał — więc na odlew jeden Froncka trzepnęła, aby nie zawadzał.

Gdy mu gwiazdki w oczach zgasły, ocknął się, siedząc na trawie i za twarz się szybko chwycił spuchniętą — jak dynia prawie.

Wówczas zemstę też poprzysiągł: nie zważając na ból wcale, począł drażnić dziłkę zwierzę jak torrero — Ole! Ale!...

Byk się długo nie namyślał, skoczył nagle, w bok dał susa i za Fronkiem w mig popędził raz galopem, to znów z klusa!

(Ciąg dalszy nastąpi)

MIĘSIĘCZNY ABONAMENT „7 GROSZY“ Z DOSTAWĄ DO DOMU PRZEZ AGENTÓW LUB PRZEZ POCZTĘ W KRAJU ZŁ. 2.31 - PRZY ZAMÓWIENIU W URZĘDZIE POCZT. ZŁ. 2.41

REDAKCJA KATOWICE SOBIESKIEGO 11 TELEFON 34-981 P. K. O. 301-746

CENNIK OGŁOSZEŃ W „7 GROSZACH“ 1 POLE O WYMIARZE 35 mm. x 67 mm. ZŁ. 15. OGŁOSZENIA DROBNE 20 GR. ZA SŁOWO.